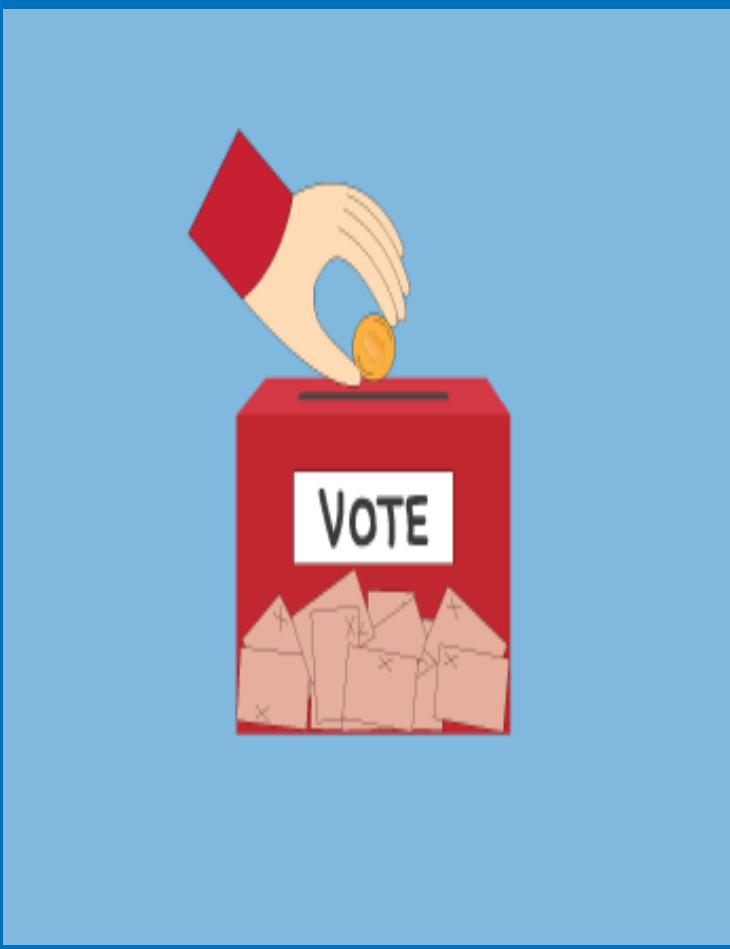

കേരളൻ്റെ കമ്മ എൻ്റെ വിധിയും

കമക്സ്

എസ് കാച്ചലിള്ളി

കേശവൻ്റെ കമ എൻ്റെ വിധിയും

എസ്.കാച്ചല്ലിള്ളി

KESAVANTE KATHA ENTE VIDHIYUM (MALAYALAM- കമകൾ)

Author:

S.KACHAPPILLY

Ph:9446459784

e-mail: sebastiankachappilly@yahoo.com

Web: www.kachappilly.in

Face Book: sebastian kachappilly

Youtube: sebastiankachappilly

Published by:

SAMSKARA, NAYARAMBALAM

KOCHI-682509

Published on:

April 2022

Distributed by:

SAMSKARA NAYARAMBALAM

KOCHI-682509.

1. കേശവൻ്റെ കമ എൻ്റെ വിധിയും
2. തോറ്റ് വിദ്യാർത്ഥിയുടെ പഠനം
3. കാട്ടുമാക്കാൻ
4. കാൽച്ചുവട്ടിലെ റീത്
5. പോലീസുകാർക്കിടയിലെ കള്ളൻ
6. വയ്ക്കുന്ന ഒരു പരീക്ഷയിൽ കുടി
7. സർക്കാർ നിയമനങ്ങൾ
8. പ്രതീക്ഷ നഷ്ടപ്പെട്ടവൻ
9. പെട്ടിക്കടക്കൾക്കിടയിലെ കാമ്പന് ജീവിതങ്ങൾ
10. പാരവഗ്യത്തിനൊരു ശ്രമനം

കേശവൻ്റെ കമ്മ എന്റെ വിധിയും

പാർട്ടി അതിന്റെ ചെയർമാനെ തിരഞ്ഞെടുക്കുവാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിലായിരുന്നു. പാർട്ടി സംസ്ഥാന കമ്മിറ്റി വിജിച്ചിൽക്കുകയാണ്. ഒന്നേറ്റാ ശിക യോഗം ചേരുന്നതിനു മുമ്പ് അന്തരോദ്യാഗിക യോഗം ചേർന്ന് തീരുമാനങ്ങളെടുത്തിരുന്നു. പൊതുയോഗത്തിനു മുന്നോടിയായിചേരുന്ന സംസ്ഥാന കമ്മിറ്റിയിലെ തീരുമാനത്തിന് ഏറെ പ്രസക്തിയുണ്ട്. പത്രക്കാരും ചാനലുകാരും തുടങ്ങി എല്ലാവിധ സന്നാഹങ്ങളുമുണ്ടാകും. കൂട്ടി നേതാക്കൾക്ക് വലിയ നേതാക്കളോടൊപ്പം തല കാണിക്കാൻ മോഹമുദ്ദിക്കുന്നുണ്ടാകണം. അവർക്ക് പ്രവേശനം ലഭിക്കണമെങ്കില് തലമുത്ത നേതാക്കളുടെ അനുവാദം വേണം. വല്ലവർക്കും കിട്ടിയാൽത്തന്നെ അതോരു വലിയ സംഭവമാണ്. പിന്നെ പിന്നെ പാർട്ടിയിൽ വച്ചടി വച്ചടി കയറ്റമായി തിക്കും. എന്തിനും ഏതിനും ബഹരിയം വകാനും തല്ലു കൂടാനും തല്ലു കൊള്ളാനുമെങ്കെ കൂട്ടി നേതാക്കളും അനുയായികളും തന്നെ വേണം. അത്തരമൊരു അവസരത്തിലും വലിയ നേതാക്ക ലോടൊപ്പം വേദിയിൽ എത്തിപ്പോൻ കഴിഞ്ഞ താണ് കേശവൻ്റെ മിടുക്കായി മാറിയത്.

ആദ്യമാദ്യം ജീല്ലാ ഭാരവാഹിയും പിന്നീട് സംസ്ഥാന ഭാരവാഹിയുമായിരുന്ന വാരസ്യാരുടെ മുറുക്കാൻ ചെല്ലം ചുമക്കാൻ ഭാഗ്യം കിട്ടിയെന്നതായിരുന്നു കേൾവൻ തുണ്ടായായത്. വാരസ്യാർ പറയുന്നത് അച്ചട്ട് ഏറ്റുപാടി കളം കൊഴുപ്പിക്കുന്നതിൽ കേൾവൻ മിടുകൾ തന്നെയുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു തന്നെ കേൾവൻ സഹായം കൊണ്ട് വാരസ്യാർക്ക് കുറഞ്ഞുമല്ല ജനകീയാടിത്തര ബലപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞത്. വാരസ്യാർക്ക് വേണ്ടി അയാളുടെ പിന്തുണയോടെ അടുത്ത നേതാക്കളെ വരെ കേൾവൻ ചൊൽപ്പടിയിൽ നിന്നുത്തി. അധികാരിത്തിന്റെ ബലത്തിൽ അവർക്ക് വേണ്ടത് തരപ്പെടുത്തി കൊടുക്കാനും കേൾവൻ മടിച്ചിരുന്നില്ല. എല്ലാത്തിനും വാരസ്യാരുടെ പിന്തുണയും ലഭിച്ചതോടെ പാർട്ടിയിലെ കേൾവൻ സ്ഥാനം ഒരു പടികൂടി കയറി.

കേൾവൻ പാർട്ടിയിൽ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ഒന്നുമില്ലെന്നത് ഒരു കുറവായി മറ്റു നേതാക്കളാരും ഗ്രനിച്ചില്ല. തങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ വാരസ്യാർ ഇടപെടേണ്ട കാര്യമുണ്ടക്കിൽ പോലും കേൾവൻ നേടിത്തരുന്നതിനാൽ മറ്റു നേതാക്കൾക്കും മുറുമുറുപ്പുണ്ടായിരുന്നില്ല. പകുഷ കേൾവൻ തനിക്ക് പാർട്ടിയിൽ പ്രത്യേക സ്ഥാനങ്ങളില്ല എന്നത് കുറവായി തന്നെ കണ്ടു. അയാൾ മറ്റിതര ആവശ്യങ്ങളുമായി എത്തുന്നവരെ തന്റെ ഇംഗിതം അറിയിക്കും. നമ്മുടെ കാര്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിന് നമുക്ക് തന്നെ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും പാലം വേണ്ട

തുണ്ടന് പറയും. അങ്ങനെയാണ് അധ്യാർക്കൾ പാർട്ടിയിൽ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ലഭിച്ചത്. പാർട്ടിയിൽ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ലഭിച്ചതിൽ മറ്റൊളവർക്കായിരുന്നു അധ്യാളക്കാർ കുടുതൽ സന്തോഷം. പാർട്ടി അംഗങ്ങളും ബന്ധുക്കൾക്കും സുഹൃത്തുക്കൾക്കും വഴിവിട്ട തീതിയിൽ വാതിക്കോരി നിയമനങ്ങളും നേട്ടങ്ങളും നൽകുന്നതിൽ പിശുക്കാനും കേൾ വൻ കാണിച്ചിരുന്നില്ല. മറ്റു നേതാക്കൾക്ക് ഇളവ് നൽകുന്നതിൽ അധ്യാളുടെ മിടുകൾ എടുത്ത് പറയേണ്ടതായിരുന്നു.

വാരസ്യാരുടെ കൂടെ നടന്ന കാലയളവിൽ പഠിച്ചു വച്ച അടവു നയങ്ങളാക്കെ അധ്യാർ കൂടുതൽ തേച്ചു മിനുകൾ പാർട്ടിയിലെ തന്നെ എതിരാളി കളുടെ നേർകൾ പ്രയോഗിക്കും. നാവിന്റെ മിടുക്കും പാർട്ടി കൂസുകളിൽ നേടിയെടുത്ത പാർട്ടി സുക്തങ്ങളുമാക്കെ അധ്യാർ ചടുലമായി തന്നെ പ്രയോഗിച്ച് എതിരാളികളെ മാത്രമല്ല പാർട്ടിയിൽ അപ്രമാദിത്വം നേടിയെടുത്തവരെയും വരുത്തിക്ക് നിരുത്തുന്നതിൽ വിജയിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ കേൾവനാണ് മറ്റൊളവരുടെ നിർബന്ധത്തിന് വഴങ്ങിയെന്നവല്ലോ പാർട്ടി രേണും വീണ്ടും ഏറ്റുക്കാനായി ചെയർമാന്റെ സ്ഥാനത്തെക്ക് ഏതിരാളികളില്ലാതെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നത്. അധ്യാളുടെ ജാതിയും മറ്റിര നേതാക്കളോട് താന്മൂലം അവർ ചോദിച്ചു വാങ്ങിയ സ്ഥാനമാനങ്ങളും വഴിവിട്ട് നേട്ടങ്ങളെയുമാക്കെ ഇടക്കിടെ

കാർമ്മിപ്പിച്ചുമൊക്കെ അയാൾ അവർക്കിടയിലെ പൊതുസ്വീകാര്യനായി മാറുകയായിരുന്നു. എല്ലില്ലാത്ത നാവുകോണ്ട് അയാളും സംഘവും പറയുന്ന നിലവാരം കുറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിക്കാനുള്ള മടിയുമൊക്കെയായി അയാൾ വീണ്ടും പാർട്ടി ചെയർമാനായി.

പാർട്ടിയിലെ തന്റെ അപേമാദിത്വം ഒരിക്കൽകൂടി സ്ഥാപിച്ചട്ടുകുവാനുള്ള ശ്രമത്തിലായിരുന്നു കേശവൻ. അണികൾക്കിടയിൽ തന്റെ സ്വീകാര്യതകൾ കോട്ടും തട്ടാനാവാത്തവിധം മറ്റു നേതാക്കളെ തന്റെ സ്തതുതിപാംകരാക്കി മാറ്റുന്നതിൽ അയാൾ വിജയിക്കുക തന്നെ ചെയ്തു. എന്തിനും ഏതിനും മറ്റിരര നേതാക്കൾ കേശവൻ തെറ്റുകളെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാൻ ദയനും. സംഘടിത ശക്തിയിൽ സംഘം ചേർന്നുള്ള കാര്യസാധ്യത്തിന് കേശവൻ തന്നെ ചെയർമാൻ സ്ഥാനത്തേക്ക് തുടരണ മെന്ന് അവർ ഒറ്റക്കട്ടായി തീരുമാനമെടുത്തു. അപ്പോഴേക്കും വീതം വകലെറിൽ പങ്കുചേരാൻ കൂട്ടി നേതാക്കളുമെത്തിയിരിക്കും.

അങ്ങനെയാണ് പാർട്ടി ചെയർമാൻ ബുദ്ധിയിൽ പാർട്ടി പത്രം മാത്രം പോരാ എന്ന അഭിപ്രായം മുള്ളപൊട്ടിയത്. പാർട്ടിക്ക് സ്വന്തമായി ഒരുചാനൽ എന്ന ആശയം അങ്ങനെ എളുപ്പത്തിൽ എല്ലാവർക്കും സ്വീകാര്യമായി. കേശവൻ ചിത്രത്തോടൊപ്പമുള്ള വാർത്തകളും അയാളെ വാനോളം പുക്കംത്തുന്ന ഡോക്യുമെന്റീസിലുമൊക്കെ

ഭിവസേനയെന്നാണോ ചാനലിൽ വന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. ചാനലിൽ തങ്ങളുടെ മുഖം പ്രത്യുക്ഷപ്പോന്നായി കൂട്ടിനേതാക്കളും കേശവൻസ് മുഖസ്തുതിപാഠകരായി. അതുകൊണ്ടുതന്നെ കേശവൻസ് ജനകീയാടിത്തറ കൂടുതൽ പ്രബലമായി.

കാര്യസാധ്യത്തിന് കുറവൊന്നുമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ മറ്റിര നേതാക്കളോന്നും എതിരഭിപ്രായം പറഞ്ഞതുമില്ല. പാർട്ടിയിലെ നയവൃത്തിയാനമെന്നാക്കെ പറഞ്ഞ് ഒറ്റപ്പുട മുറുമുറുപ്പുകൾ ഉണ്ടായെങ്കിലും അവയെല്ലാം മറ്റിര നേതാക്കളുടെ സംഘടിത ശക്തിയിൽ ചായക്കോപ്പുയിലെ കൊടുക്കാറ്റ് കണക്കെ പരിണമിച്ചുള്ളൂ.

വിദേശരാജ്യതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചീലാനുരോദണങ്ങളോക്കെ വന്നപ്പോഴും പാർട്ടിയിൽ തന്റെ ഇംഗ്ലിഷ്തത്തിനെതിരായി ആരും ഉതിയാടാതിഡിക്കാൻ അയാൾ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. രാജ്യ താൽപൂര്യമെന്നും ചികിത്സാർത്ഥമെന്നുമുള്ള വിദേശ യാത്രയിൽ വീച്ചുകാരും പാർട്ടിയിലെ തന്റെ ചൊർപ്പടിക്കു നിൽക്കുന്ന മുതിർന്ന നേതാക്കളേയുമൊക്കെ പങ്കടക്കപ്പിക്കുന്നതിനാൽ അത്തരം യാത്രകൾ വിനോദയാത്രകളായി പരിണമിച്ചു. അപ്പോഴും യാത്ര പുറപ്പെടുന്നോഴും യാത്ര അവസാനിപ്പിച്ചതിൽച്ചു നാട്ടിലേക്ക് വരുന്നോഴുമൊക്കെ അണിക്കലെനിരത്തി മുദ്രാവാക്യം മുഴക്കി തന്റെ അപേമാദിത്വം തെളിയിച്ചു. കൂട്ടിനേതാക്കൾ തങ്ങൾക്ക് അടുത്ത നാളുകളിൽ ലഭിക്കുവാൻ പോകുന്ന പാർട്ടി സ്ഥാന

അങ്ങളും ഭരണപരമായ സ്ഥാനങ്ങളുമൊക്കെ പ്രതീക്ഷിച്ച് കൂടുതൽ ഉച്ചത്തിൽ തൊണ്ടകീറി.

കരിക്കൽ പാർട്ടി ഓഫിസിൽ കൂട്ടിയ യോഗത്തിലാണ് സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനങ്ങളുടെ ചോദ്യപേപ്പർ പാർട്ടി പ്രസ്തിൽ അച്ചടിക്കണമെന്ന ആവശ്യം തങ്ങളുടെ വികാരമെന്നോണെന്നും കൂട്ടിനേതാവ് അവതരിപ്പിച്ചത്. ആലോച്ചപ്പേരാർ അംഗങ്ങളെല്ലാം തന്നെ ആവേശം കൊണ്ടു. അബ്ദികളെക്കാണ്ക്കം സാമൂഹ്യ മാധ്യമങ്ങളിൽ ഉണ്ടായെക്കാവുന്ന വിമർശനങ്ങളെ എങ്ങനെയെല്ലാം നേരിടാം എന്ന തയിച്ചെണ്ണ അത്തരം കാര്യങ്ങളെല്ലാം തനിക്ക് വിട്ടുതന്നേക്കാൻ കേൾവൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ എല്ലാ വർക്കും എക്കാലതേതയുംപോലെ അതും സ്വീകാര്യമായി. തങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കാൻ പോകുന്ന ചോദ്യപേപ്പർ മനസ്സിലോർത്ത് കൂട്ടിനേതാക്കൾ കൂട്ടത്തോടെ കേൾവനായി മുദ്രാവാക്യം മുഴക്കി തൊണ്ടകീറി.

തന്നെ ചെയർമാനായി തിരഞ്ഞെടുത്തതു കൊണ്ടാണ് നമുക്ക് സംഘം ചേർന്ന ഇത്തരം നേട്ടങ്ങൾ കൈയ്യാൻ കഴിയുന്നതെന്നും അതിനാൽ തുടർച്ച ചെയർമാനായി താൻ തന്നെ വരേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും ചുണ്ടിക്കാണ്ടിക്കുന്നേപ്പോൾ ഹാളിൽ കൂടിയിരുന്നവർ ആവേശം കൊണ്ട് മുദ്രാവാക്യം വിളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

@@@

തോറ്റ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ പഠനം

ഞാൻ എൽ.എൽ.ബി കു ചേർന്ന് പഠിക്കു സോഫാൺ എൽ.എൽ.ബി.യുടെ മാസ്റ്റർ പഠനത്തി നാവഗ്രഹമായ പ്രവേശന പരീക്ഷ നടക്കുന്നത്. എൽ.എൽ.എം.ന് പഠിക്കണമെന്നത് എൻ്റെ ആഗ്രഹ മായിരുന്നു. വിദ്യാർത്ഥി സംഘടനയുടെ ഭാരവാ ഹിയായിയുള്ള എൻ്റെ കോളേജിലെ നേതൃത്വം എനിക്ക് അതെ എളുപ്പത്തിൽ ഉപേക്ഷിക്കാൻ കഴിയു കയില്ലായിരുന്നു. അങ്ങനെയാണ് ഞാൻ എൽ.എൽ.എൽ.എം. എൻഡ്രൂസ് പരീക്ഷകൾ തയ്യാറെടുപ്പ് തുടങ്ങിയത്. എൽ.എൽ.ബി പഠനത്തിന് തയ്യാറെടു ത്തത്തിൽ കൂടുതൽ എന്നുകൊണ്ടു എനിക്ക് പതിഗ്ര മികാൻ കഴിഞ്ഞു. അതുകൊണ്ടു തന്നെ എൻ്റെ എൻഡ്രൂസ് അതെ മോശമൊന്നുമായി എനിക്ക് തോന്തിയില്ല. മുൻഗണനാ വിഭാഗത്തിലായിരുന്നതി നാൽ പലരേയും പിന്നിലാക്കി വേഗത്തിൽ എനിക്ക് അധ്യമിഷൻ ലഭിച്ചു.

എൻ്റെ രക്തത്തിൽ അലിന്തു ചേർന്നതായി രൂനു രാഷ്ട്രീയം. ഞാൻ കൂട്ടിയായിരിക്കുന്നേയോൾ എൻ്റെ അഖ്യൻ്റെ രാഷ്ട്രീയമായിരുന്നു എൻ്റെ

രാഷ്ട്രീയവും. ജാമ വരുന്നോളല്ലാം ജാമയിൽ പകെടുക്കാൻ അച്ചനോടൊത്ത് ഞാനുമുണ്ടാകും. അച്ചൻ എന്ന ജാമക്ക് കൊണ്ടു പോകുന്നതിൽ സന്തോഷമെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. എന്നിക്കാകട്ട ജാമയിൽ വിളിക്കുന്ന മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ അപ്പാടെ പറിച്ചെടുക്കുക എന്നത് വലിയ താൽപര്യമുള്ളതും രസകരവുമായ കാര്യമായിരുന്നു. ആരെയോ ചീതെ പരയുന്നതായി എന്നിക്ക് തോന്തിയതല്ലാതെ പല മുദ്രാവാക്യങ്ങളുടേയും അർത്ഥങ്ങളാനും മനസിലായിരുന്നില്ല. പലപ്പോഴും അങ്ങുമിങ്ങും പറയുന്ന തെരികളും മുദ്രാവാക്യങ്ങളുമൊക്കെ ഞാൻ ഹൃദിസ്ഥമാക്കുന്നതിൽ താൽപര്യം കാണിച്ചു. മറ്റുള്ളവർക്ക് എൻ്റെ ഉച്ചത്തിലുള്ള മുദ്രാവാക്യം വിളിപ്പേരെ രസകരമായി തോന്തി. അതുകൊണ്ടു തന്നെ അച്ചൻ എൻ്റെ മുദ്രാവാക്യം വിളിയിൽ അഭിമാനം കൊള്ളുന്നതായി എന്നിക്ക് മനസ്സിലായി.

സ്കൂൾതല വിദ്യാഭ്യാസം പുർത്തിയാക്കുന്ന കാലയളവിലും അച്ചൻറെയും രാഷ്ട്രീയ സുഹൃത്തുകളുടേയും പ്രേരണക്ക് വഴങ്ങി സ്കൂളിലും രാഷ്ട്രീയ സമരങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. സമരത്തപ്പറ്റി പിയുന്നോൾ കുടെ പറിക്കുന്നവരുടെ മാതാപിതാക്കൾ പടിയുമായി സ്കൂളിന്റെ ഗ്രേറ്റർ തന്ത്രികക്കുക പതിവാക്കി. അതുകൊണ്ടുതന്നെ എന്നിക്ക് സ്കൂളിൽ ജാമയും ബഹാളവുമെന്ന എൻ്റെ വലിയ ആഗ്രഹം നടക്കാതെ പോയി. എക്കിലും ആവശ്യത്തിനും അനാവശ്യത്തിനുമൊക്കെ ബഹാളമുണ്ടാക്കുന്നതിൽ ഞാൻ വലിയ

താത്പര്യം കാണിച്ചിരുന്നു. അപ്പോഴും അച്ചൻ്റെ കുടുംബം ജാമ വിളിക്കാൻ പോകുമ്പോൾ കിട്ടുന്ന പരിപ്പുവടയുടെ സ്വാർ എന്ന വല്ലാതെ കൊതിപ്പിച്ചിരുന്നു.

പിന്നീട് എപ്പോഴോ സ്കൂളിൽ നിന്നും കോളേജിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോഴാണ് സമരം എൻ്റെ ആവേശമായി മാറുന്നത്. അധ്യാത്മികൾ നടക്കുന്ന സഹായത്ത് എൻ്റെ അധ്യാത്മിക്കന്നായുള്ള ഉഭം കാത്ത് നിൽക്കുന്ന സമയത്തായിരുന്നു ജാമയുമായി അവിടെ പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾ എത്തിയത്. അധ്യാത്മികൾ ഫീസ് ഇളവ് ചെയ്തു കൊടുക്കണം എന്നോ മറ്റൊ ആയിരുന്നു ആവശ്യങ്ങൾ. ഞാനും ആവേശത്തോടെ ജാമയിൽ പങ്കടുത്തു. അങ്ങെനെ ഞാൻ കോളേജിൽ പ്രവേശനം ആകുന്നതിനു മുമ്പെ തന്നെ റാഷ്ട്രീയ സമരങ്ങളിൽ പങ്കാളിയായി. കന്നതെ ശബ്ദത്തിൽ ഏറ്റു പറഞ്ഞു കൊണ്ടുള്ള എൻ്റെ മുദ്രാവാക്യം വിളി ജാമയിൽ പങ്കടുത്തിരുന്നവർ ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കണം. ചിലരെ കിലും എന്നോട് വന്ന് കുശലം പറഞ്ഞു. ജാമയിൽ പങ്കടുത്തിരുന്നവർ അവരിൽ ഒരാളായി, ശക്തനായ പ്രവർത്തകനായി എന്ന ചേർത്തിരിക്കണം. എൻ്റെ കുടുംബം വന്ന് അധ്യാത്മികൾക്കാരുണ്ടെങ്കിലും അവർ മേലധികാരികളോട് നിർദ്ദേശിക്കുകയായിരുന്നു. അവരുടെ നിർദ്ദേശം കാരണമായിരിക്കണം എനിക്ക് അധ്യാത്മികൾ ലഭിക്കുന്നതിനായി കൂടുവിൽ നിലയുറപ്പിക്കേണ്ടി വന്നില്ല.

പിന്നീടങ്ങോട് സമരവും ജാമയുമെല്ലാം എനിക്ക് ഹരമായി മാറി. സമരമുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ മുതിർന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾ എനിക്കാൻ പല കാര്യങ്ങളിലും നിർദ്ദേശം തരിക. എൻ്റെ ബാച്ചിൽ ഞാൻ ചോദ്യം ചെയ്യാനാവാത്ത നേതാവായി മാറിയിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഞാൻ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും അഭ്യർത്ഥനകളും വിദ്യാർത്ഥികൾ മാത്രമല്ല ഓഫീസിലും വലിയ സമ്മർദ്ദമില്ലാതെ തന്നെ സീകാരുമായി മാറി. മുതിർന്ന വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ചിലരെകിലും എന്നോട് നീരസം കാണിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും രാഗിങ്ങ് പോലുള്ള പരിപാടികളിൽ നിന്നും ജുനിയറിലെ സീനിയർ എന്ന പരിശീലനയോടെ എന്നെ മാറ്റി നിരുത്തി പരിശീലിച്ചിരുന്നു.

സീനിയറായി മാറിയതോടെ സമരം സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിലും ജുനിയർമാരെ ആവശ്യം പോലെ സമരത്തിൽ പങ്കടക്കുന്നതിലും ഞാൻ പ്രത്യേക താത്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചു. ആയിടക്കാൻ ഒരു ജുനിയർ വിദ്യാർത്ഥി എൻ്റെ പേരിൽ മേലധികാരികൾക്ക് പരാതി കൊടുക്കുന്നത്. എൻ്റെ ക്രൂരമായ റാഗിങ്ങാണ് എന്ന പേരിലായിരുന്നു കംപ്പയിൻ്റ്. പക്ഷം ഞാന്തർ കാരുമാക്കിയെടുത്തില്ല. അവഞ്ചേ പരാതി പിന്നവലിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവനിവിടെ തുടർന്നു പറിക്കാനാവില്ലെന്ന് എൻ്റെ സംഘത്തിലുള്ളവർ തീർത്തു പറഞ്ഞു. പറയുക മാത്രമല്ല അവനെ വേണ്ടുവിധം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിലും അവർ അവനെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി കൊടുത്തു. സംഘം ചേർന്നുള്ള ഞങ്ങളുടെ പ്രകടനം കണ്ടപ്പോൾ തന്നെ ഓഫീ

സിൽ നിന്ന് ഒരാൾ ഇരങ്ങി വന്ന് പ്രേശനങ്ങളാക്കെ പരിഹരിച്ചുവെന്നും സമാധാനമായി പിരിഞ്ഞു പോകണമെന്നും പറഞ്ഞു. പ്രീസ്സിപ്പാളിൽ നിന്നും കൃത്യമായ മറുപടി ലഭിച്ചിട്ട് തങ്ങൾ പിരിഞ്ഞു പോയതുള്ളൂ.

എൽ.എൽ.ബി കഴിഞ്ഞ് കോളേജിൽ നിന്നും പോകുന്ന കാര്യം എന്നിക്ക് ഉള്ളിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. തുടർന്ന് എങ്ങനെയാണ് ഈ കോളേജിൽ തന്ന തുടരുക എന്നതായിരുന്നു എൻ്റെ ചിന്ത. എൽ.എൽ.ബി തന്ന വിജയിക്കുമെന്ന എന്ന റിഡില്ല. അപ്പോഴാണ് അതിന്റെ മാസ്റ്റർ പഠനം നടത്തുക എന്ന അഭിപ്രായം ഉയർന്നു വന്നത്. അങ്ങനെയാണ് എൽ.എൽ.എം-ന് എൻഡ്രെൻസ് പരീക്ഷ എഴുതുന്നത്. എൽ.എൽ.ബിയുടെ പരീക്ഷ റിസൽട്ട് വരുന്നതിനു മുമ്പ് തന്ന എൽ.എൽ.എം-ന് എൻഡ്രെൻസ് പരീക്ഷയെഴുതി. പ്രതീക്ഷകൾ മാറി മരിഞ്ഞു. എൽ.എൽ.ബി പരീക്ഷ തൊൻ തോറ്റി കുന്നു. എൻഡ്രെൻസ് പരീക്ഷയിൽ എൽ.എൽ.എം.ന് പ്രവേശനം കിട്ടുവാനുള്ള സാധ്യതകൾ ഉള്ള റാകിലായിരുന്നു തൊൻ. മുൻഗണന വിഭാഗത്തിൽ ആയിരുന്നതിനാൽ പ്രവേശനം ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ തരപ്പെടുത്തി തരാമെന്ന് എന്നിക്ക് ഉറപ്പും ലഭിച്ചു. അപ്പോഴാണ് എൻ്റെ എൽ.എൽ.ബിയുടെ റിസൽട്ട് വരുന്നത്. തൊൻ എൽ.എൽ.ബിക്ക് പരാജയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

എൽ.എൽ.ബി പരീക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവ രൂമായി സംസാരിച്ചു. പരീക്ഷ പേപ്പർ റീ വാല്യുവേ ഷന്യകുക എന ആശയമാണ് ഉയർന്നു വന്നത്. പിന്നീട് റിസൾട്ട് വരുമ്പോൾ വിജയിപ്പിക്കാനാവശ്യ മായ മാർക്ക് കണ്ണസണ്ണി തരാമെന്നും അങ്ങനെ വിജയിച്ചതായി പ്രവൃംപിക്കാമെന്നും മുതിർന്ന നേതാക്കൾ ഉറപ്പു നൽകി. എൻ്റെ എൽ.എൽ.ബി വിജയിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളാണും അവർ ചോദിച്ചില്ല. മുതിർന്ന നേതാക്കൾ വന്ന് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭിക്കുവാൻ താമസിക്കുമെന്നും തത്കാലം പ്രവേശനം കൊടുക്കണമെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതു കൊണ്ടു തന്ന എൻ്റെ പ്രവേശനം എളുപ്പമായിരുന്നു. അങ്ങനെയാണ് ഞാൻ എൽ.എൽ.എം.ന് ചേർന്നത്. തങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ പ്രത്യുപകാരം ആവശ്യപ്പെട്ടുമ്പോൾ തിരിച്ചും ഉണ്ടാവണമെന്നും നേതാക്കൾ ഓർമിപ്പിച്ചു.

എൽ.എൽ.എം.ന് പഠിക്കുമ്പോൾ തന്ന ഞാൻ എൻ്റെ എൽ.എൽ.ബിയുടെ തോറ്റു പോയ പേപ്പറുകൾ എഴുതിയെടുത്തിരുന്നു. ആരും എന്നോട് എൽ.എൽ.എം.ന്റെ വിജയിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ചോദിച്ചിരുന്നില്ല. രണ്ടാം വർഷമായപ്പോഴാണ് എന്നോട് എൽ.എൽ.ബി വിജയിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കോപ്പി ഓഫീസിലില്ലെന്നും അതിനാൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കിയാൽ മാത്രമെ തുടർന്നു പഠിക്കാൻ സാധിക്കു എന അറിയിപ്പു വരുന്നത്. ഞാൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കിയത് അവിടെയുള്ള സംഘടനാ നേതാക്കളോടൊത്താണ്. സർട്ടിഫിക്കറ്റ്

പ്രകാരം എൽ.എൽ.എം പ്രവേശന സമയത്ത് നൊൻ എൽ.എൽ.ബി പാസായിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. നൊൻ പരാജയപ്പെട്ടത് മനപുർഖം മറച്ചു വക്കുകയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ പറിക്കുന്ന കോളേജിലെ നേതാവായുള്ള എൻ്റെ പ്രകടനം അത്രമേൽ എന്ന സ്ഥാധീനിച്ചിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു തന്ന എന്നിക്ക് എങ്ങനെ പ്രവേശനം ലഭിച്ചു എന്നത് അവർക്ക് പിടിക്കിട്ടാത്ത കാര്യവുമായിരുന്നു.

സംഘടനാ നേതാക്കളുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരമായിരിക്കണം എൻ്റെ പ്രവേശന വിഷയം യുണിവേഴ്സിറ്റിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സമിതിക്ക് മുമ്പാകെ വന്നു. കാര്യങ്ങൾ ഇനി എളുപ്പമാണെന്ന് നേതാവ് എന്നോട് പറഞ്ഞു. എറെ സമരങ്ങൾക്കും മുദ്രാവാക്കുങ്ങൾക്കും ശബ്ദമിട എൻ്റെ ശബ്ദം എറെ മങ്ങിയതായിരുന്നു. യുണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ സമിതി ചർച്ചക്കെടുത്തപ്പോൾ നേതാവ് എൻ്റെ പ്രശ്നത്തിന്റെ സകീർണ്ണത വിവരിച്ചു. പറിക്കുവാനുള്ള കൂട്ടികളുടെ ആഗ്രഹത്തെ തല്ലിക്കെടുത്തരുതെന്നും ഒരു വർഷം പഠനം കഴിത്തതിനാൽ പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകി എന്ന തുടർന്ന് പറിക്കാൻ അനുവദിക്കണമെന്നതായിരുന്നു. നേതാവ് സമിതിയിൽ പറഞ്ഞു വച്ചത്. ആരോക്കയെയാ നേതാവിന്റെ അഭിപ്രായത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. നേതാവ് പറഞ്ഞിടത്തു തന്ന ഭൂതിക്കാം അംഗങ്ങളും മഹാമെടുത്തു നിലയുറപ്പിക്കുകയും നേതാവിന്റെ അഭിപ്രായത്തെ പിന്താങ്ങുന്നതായി രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. സമിതിയിലെ അംഗ

ത്യം തന്നെ തങ്ങൾക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടേക്കരാം എന്ന ഭീതി അവർത്തിൽ തെളിഞ്ഞു കാണാമായിരുന്നു. ഒരുവിൽ പ്രത്യേക പരിഗണന എന്ന നിലയിലും ഒന്നാം വർഷ പഠനം കഴിഞ്ഞു എന്ന നിലയിലും തോറ്റ വിദ്യാർത്ഥിയായി അധ്യാപിക്കൽ കിട്ടിയ എന്നിക്ക് എൽ.എൽ.എംസ്സ് പഠനം തുടരാമെന്ന് തീരുമാനമായി.

വൈകീട് ബാറിൽ കൂടിയ സംഘത്തിൽ നേതാവിനൊപ്പം സമിതിയിലെ പല അംഗങ്ങളുമാണൊയിരുന്നു. നമ്മുടെ പാർട്ടിയുടെ ശക്തി സമാഹരിച്ച അധികാരം കയ്യടക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി നേതാവ് പറയുന്നത് ബഹുജനത്തിനിടയിൽ അവധുക്തമായി അപ്പോഴും കേൾക്കാമായിരുന്നു.

കാട്ടുമാക്കാൻ

റോയിച്ചൻ ഒടുവിൽ ഒരു തീരുമാനത്തിലെ തതി. തനിക്ക് തെറ്റ് പറ്റിയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴതെ ജോലി ഉപേക്ഷിക്കാൻ തന്നെ അയാൾ തീരുമാനി ആണ്. താനൊരു കാട്ടുമനുഷ്യർന്റെ കീഴിലാണ് ജോലി ചെയ്യേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നത്. ഒരാളുടെ പ്രവൃത്തിയും ചിന്തയുമാണെല്ലാ അയാളുടെ സംസ്കാരത്തെ സുചിപ്പിക്കുന്നത്. താൻ ചെന്നു പെടിരിക്കുന്നത് പുലിവാലിലാണെന്ന് റോയിച്ചൻ മനസ്സിലായി. മെച്ചപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികളും ചിന്തകളുമൊക്കെയുള്ള മറ്റാരാളുടെ കീഴിൽ മറ്റാരു ജോലി തരപ്പെട്ടും വരെ ക്ഷമിച്ചു ഈ ജോലിയിൽ തുടരാൻ അടുത്ത സുഹൃത്തുകളും ബന്ധുക്കളും അയാളെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു.

റോയിച്ചൻറെ സീനിയറായി പറിച്ചിരുന്ന കിഫോർഡ് അരബി നാട്ടിലെ പണി കളഞ്ഞാണ് നാട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തിയത്. കിഫോർഡ് പറഞ്ഞു: ഞാൻ ചെന്നു പെട്ടത് കാട്ടൻമിയുടെ അടുകലൊണ്ട്. അയാൾ എന്നെങ്കൊണ്ട് കുടുതൽ സമയം പണി യെടുപ്പിക്കുകയും കുറഞ്ഞ വേതനം തരികയും വളരെ മോശമായി പെരുമാറുകയും ചെയ്യുന്നു.

കേരളത്തിൽ നിന്നും ശർഹിലേക്ക് പോരുമ്പോൾ ഏജൻസ് ശമ്പളത്തപ്പറ്റി വലിയ പ്രതീക്ഷ നൽകിയിരുന്നു. ഇപ്പോഴാക്കട്ട് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ കുലിയും അതുതന്നെ മാസമെത്തുമ്പോൾ കിട്ടുകയുമില്ല.

ചെന്നപാടെ കാട്ടരബി പാസ്പോർട്ടും പേപ്പറുകളുമെല്ലാം വാങ്ങി വച്ചു -കിഷോർ ദുഃഖത്താട കൂടിച്ചേര്ത്തു.

കിഷോരിന് അബിയെ ആശയിക്കുകയെ തരമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അയാൾക്ക് അങ്ങമിങ്ങും യാതെ ചെയ്യുന്നതിനൊ തന്റെ കൈവശമുള്ള അധിക്ക് പ്രകാരം മറ്റുള്ളവരെ കാണുന്നതിനൊ അബി സമ്മതിച്ചതുമില്ല. കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ജോലിയിലേക്ക് എന്നുകൂടിലും മാറാൻ കഴിയുമെന്നു തന്നെയാണ് കിഷോർ കരുതിയിരുന്നത്. തന്റെ പ്രതീക്ഷകളെല്ലാം അസ്ഥാനത്താവുകയാണെന്ന് കിഷോർ അൽപ്പം ദുഖത്താട തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

രോയിച്ചൻ എണ്ണിനീയറിംഗ് ബിരുദം പുർത്തിയാക്കുന്നതിനു മുമ്പ് തന്നെ കിഷോർ എണ്ണിനീയറിംഗ് ബിരുദം പുർത്തിയാക്കിയിരുന്നു. എണ്ണിനീയറിംഗ് ബിരുദമെടുത്ത് വിദേശ രാജ്യത്തെ വിഭാഗങ്ങളിലും ഒരു ജോലി തരപ്പെടുത്തുക എന്നത് കിഷോരിന്റെ ആശഹാങ്ങളിലോന്നായിരുന്നു. സുഹൃത്ത് ശർഹ് വിസയപ്പറ്റി പറയുന്നത് അപ്പോഴാണ്. അങ്ങനെയാണ് ഏജൻസ് പറഞ്ഞ കാശും കൊടുത്ത് കിഷോർ ശർഹിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടത്. ആ കിഷോരാണ് ഇപ്പോൾ വണ്ണിതനായും കാട്ടരബി

യുടെ കീഴിൽ പണിയെടുത്തും ഹതാശയനായും നാട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തിയിരിക്കുന്നത്.

രോധിച്ചുൻ്ന എന്ത് പറയണമെന്നറിയില്ലായിരുന്നു. എല്ലാ രാജ്യത്തും വിശാല ചിന്താഗതിയും പ്രവൃത്തികളുമുള്ള മനുഷ്യർ ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന പോലെ മേരു കുറഞ്ഞ വ്യക്തികളും ഉണ്ടായിരിക്കും. പണ്ഡാക്കെ പുകയില നൽകിയും മദ്യം നൽകിയും ജനങ്ങളെ പ്രീണിപ്പിച്ച് വരുത്തിയിലാക്കി ഭരണം നടത്തിയിരുന്നവരും തൊഴിലുടമകളുമായി വിലസിയിരുന്നവരെപ്പറ്റിയൊക്കെ എവിടെയോ വായിച്ചുത് രോധിച്ചുൻ്ന മനസ്സിലോർത്തു. ആധുനിക സമൂഹത്തിലും ജാതി പരിഞ്ഞും പുകയിലകൾ പകരം മെച്ചപ്പെട്ട സാമഗ്രികളുമൊക്കെയായി എത്തുന്നു എന്നു മാത്രം.

കുട്ടിക്കാലത്ത് വീട്ടുകാരും കുട്ടുകാരും പറഞ്ഞു തന്ന കാടുജാതിക്കാരുടെ കാര്യങ്ങളാക്കെ ഒരു കമ്മയായി മാത്രമെ അയാൾ കരുതിയിരുന്നുള്ളു. ഇന്നിപ്പോൾ അത്തരം കാടുമനുഷ്യരെ കമ്മയായി മാത്രം അവഗണിക്കാൻ അയാൾക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല.

രോധിച്ചുൻ്ന മുറ്റത്തേക്ക് തന്ന നോക്കിയിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് മുറ്റത്ത് നിൽക്കുന്ന ചെടികൾ അയാളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടത്. രോധിച്ചുൻ്ന ചെടികളേയും മനുഷ്യരേയും താരതമ്യം ചെയ്യാനുള്ള ശ്രമത്തിലായിരുന്നു. തന്റെ മുറ്റത്ത് നിൽക്കുന്നത് കൂടാതെ എത്തേരും തുളസി ചെടികളാണ് നാട്ടിലു

ഇള്ളത്. അവകോരോന്നിനും വിവിധങ്ങളായ ഗുണങ്ങളാണല്ലോ മനുഷ്യർ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. അതുപോലെയായിരിക്കും മനുഷ്യരേയും പലവിധി മനുഷ്യരായി സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു കൂടിയാണല്ലോ കിഷോറിന് കാട്ടിബിയുടെ കീഴിൽ പണിയെടുക്കേണ്ടി വന്നതും അതുവഴി ധനനഷ്ടവും മാനഹാനിയും സമയ നഷ്ടവുമൊക്കെയുണ്ടായത്. കിഷോറിനു മാത്രമല്ല തനിക്കും കഷ്ടനഷ്ടങ്ങളായിട്ടുണ്ടെന്ന് രോധിച്ചും മനസ്സിലോർത്തു.

സുഹൃത്തായ കിഷോറിന് പറ്റിയ അക്കിടി തന്നെയാണ് തന്റെ കമ്പനി ഉടമയായ മനുഷ്യനും തന്നോടു കാണിച്ചിരിക്കുന്നത്. കാട്ടുമനുഷ്യർക്ക് വിളയാട്ടുവാനായി ഒരു കമ്പനിയിലും ജോലി ചെയ്യുകയില്ലെന്ന് രോധിച്ചും തീരുമാനിച്ചു. അയാൾ ജോലി ഉപേക്ഷിക്കാൻ തന്നെ തീരുമാനിച്ചു. തന്റെ ഭാവിക്കും ഉയർന്ന വ്യക്തിത്വത്തിനും ബന്ധങ്ങൾക്കും തന്റെ തീരുമാനത്തിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുന്നതാണ് നല്ലതെന്ന് അയാൾ തീരുമാനിച്ചു.

&&&

കാർഷ്ണവട്ടിലെ റീത്

ജോർജ്ജകുട്ടി വളരെ ആലോചനയിലായി രുന്നു. എറെ കാലത്തെ ജോലിക്കാണ് സമ്പാദിച്ച തെല്ലാം ബാകിലുണ്ട്. ഇപ്പോൾ പലിശ വല്ലാതെ കുറഞ്ഞതിക്കുന്നു. പലിശയെ ആശയിച്ചു കഴിയുന്നവർക്ക് അതുകൊണ്ട് ജീവിച്ചു പോകാൻ കഴിയുകയില്ല. കൂഷിയെ ആശയിച്ചു കഴിഞ്ഞ നാളുകളാക്കെ ഫാമയായി മാറിയിരിക്കുന്നു. ഇനി പുതിയൊരു സംരഭത്തിനിരങ്ങാൻ തന്റെ പ്രായം അനുവദിക്കുന്നില്ലെന്ന് ജോർജ്ജകുട്ടിക്ക് തോന്തി. തന്നോടൊപ്പം പരിച്ഛിരുന്നവരും പരിചിതരായവരുമൊക്കെ സർക്കാർ ജോലിയെ ശരണം പ്രാപിച്ചപ്പോൾ ജോർജ്ജകുട്ടി അതിലുമെത്രയോ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ തേതാടെ ജോലി ചെയ്യുകയായിരുന്നു. കൂടുതൽ ഉത്തരവാദിത്വം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നതും രാജകീയമായിരുന്നു എന്നതും നേരു തന്നെയായിരുന്നു.

ജോർജ്ജകുട്ടിയുടെത് ഉയർന്ന പഠനവും മിക്ക വുമൊക്കെ തെളിയിച്ചുള്ള പ്രധാനമായിരുന്നു. മെച്ചപ്പെട്ട വിജയങ്ങൾക്കൊടുവിൽ ജോർജ്ജകുട്ടിക്ക് ലഭിച്ച വൻകിട കോർപ്പറേറ്റ് സ്ഥാപനത്തിലെ ജോലി അധികാരി പഠനാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ ഹീറോ

യുടെ പരിവേഷം നൽകി. സർക്കാർ സ്ഥാപനത്തിലെ മുന്തിയ പല നിയമനങ്ങളും ജാതിയുടെ പേരിൽ പക്കുവച്ചും പിൻവാതിൽ നിയമനങ്ങളുമൊക്കെയായി മുന്നേറുവോൾ തനിക്ക് അത്തരം വീതം വയ്പിന് കാത്തു നിൽക്കേണ്ടി വന്നില്ല എന്നതിൽ അധാർ അഭിമാനം കൊണ്ടു. സുഹൃത്തുകൾ പലരും ഐ.എ.എസും ഐ.പി.എസും ഹോറിൻ സർവീസുമൊക്കെ നേടിയുള്ള പ്രയാണത്തിലായിരുന്നുവെങ്കിലും ജോർജ്ജകുട്ടി തന്റെ കോർപ്പറേറ്റ് സ്ഥാപനത്തിലെ മേലധികാരി എന്ന നിലയിലെ നിപുണതയിൽ ആവേശം കൊണ്ടു.

സുഹൃത്തുകൾ ജോർജ്ജ്‌കുട്ടിയുടെ ശുപാർശകാര്യി ശ്രമിക്കുന്നേം കമ്പനികൾ ദോഷ കരമല്ലാത്ത ശുപാർശകൾ ചെയ്യുന്നതിൽ അധാർ വിമുഖത കാണിച്ചിരുന്നില്ല. ശുപാർശ നൽകി തങ്ങളുടെ സമുദായത്തെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു വരേണ്ടത് ജോർജ്ജ്‌കുട്ടിയെ പോലുള്ളവരുടെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ് എന്ന പല സമുദായ നേതാക്കളുടെ വാദഗതി യിലോന്നും അധാർ വഴങ്ങിയല്ല. അത്തരക്കാരെ വരുതിയിലാക്കാൻ അധാർ വേണ്ടതെ പണം നൽകുന്നതിൽ പിശുകൾ കാണിച്ചതുമില്ല. തന്റെ സ്ഥാപനത്തിന്റെ കാര്യക്ഷമത നഷ്ടപ്പെടുത്തും വിധമുള്ള ഒത്തുതീർപ്പിനൊന്നും അധാർ തയ്യാറാ യിരുന്നില്ല. രാജ്യത്തിന്റെ തകർച്ചകൾ കാരണം അഴി മതിയും സംബരണവുമാണെന്ന വാദഗതി ഉന്നയി ക്കുന്നവരുടെ കുട്ടത്തിൽ അധാർ ഉള്ള നിന്നു.

ജനാധിപത്യത്തിലെ വർണ്ണക്കാഴുപ്പുകൾക്കിടയിൽ കോർപ്പരേറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സ്വാധീനം അധികാർക്ക് ഭരണ നേതൃത്വങ്ങൾക്കിടയിൽ രാജാധികാരം നൽകി.

കമ്പനിയുടെ മുൻവിൽ പിരിവിനായി കൂടുന്നിൽക്കുകയായിരുന്നുവെല്ലാം പ്രമുഖരായ രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കൾ. യുവജന സംഘടനകളെ മുന്നിൽ നിരുത്തി കമ്പനിക്ക് മുൻവിൽ പ്രകോഷ്ഠാഭം നടത്തിയും തൊഴിലാളി സംഘടനകളുടെ ശക്തിയിൽ കമ്പനിയിൽ അരക്ഷിതാവസ്ഥ സ്വീച്ചിച്ചുമൊക്കെ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ ചോദിക്കുന്നത് വാങ്ങിയെടുത്തിട്ടുണ്ടെന്ന് ജോർജ്ജകുട്ടി മനസ്സിലോർത്തു.

കമ്പനിക്ക് മുൻവിലെ യുവജന സംഘടനയുടെ പ്രകോഷ്ഠാഭവും തൊഴിലാളി സംഘടനകളെ കൈബന്ധിക്കുകമെന്നില്ല അരക്ഷിതാവസ്ഥ സ്വീച്ചിച്ചുമൊക്കെ അഹിതമായത് രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ നേടിയെടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്. അപ്പോഴും നികുതിയിൽ ഉള്ള വുകൾ നൽകിയും നികുതികൾ എഴുതി തള്ളിയുമൊക്കെ ഭരണാധികാരികളും രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളും വേണ്ടുംവിധം സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ജോർജ്ജകുട്ടി നന്ദിയോടെ മനസ്സിലോർത്തു.

എത്രയോ പ്രാവശ്യമാണ് നികുതി പിരിവ് എഴുതിത്തള്ളുന്നതിനു പുറമെ ബാക്കി വരുന്ന തുകകൾ അനിശ്ചിത കാലത്തേക്ക് നീട്ടിത്തന്നിരിക്കുന്നത്. ബാക്കിലുംകേണ്ട വൻ തുകകൾക്കാനും മുട്ടില്ലാതെ ബാക്കിന്റെ നല്ല കോർപ്പരേറ്റ് കസ്റ്റമരാധി

മാറാനും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പലപ്പോഴും മറ്റൊപല കോർപ്പരോറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പോലും ലഭ്യമാകാത്തത് വൻ തുകകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിൽ രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വങ്ങളും പിശുകൾ കാണിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് കൂതും അന്തരേഖാദ മാത്രമെ ഓർക്കുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. പല കോർപ്പരോറ്റ് വന്നമാരും രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വങ്ങളുടെ ഒന്താശയിൽ ലഭിച്ച വൻ തുകകളുടെ ശേഖരവുമായി ബാക്കുകളേയും അതിലെ ഇട പാടുകാരേയുമൊക്കെ നിരാസപ്പെടുത്തി സുരക്ഷിത മായ മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് പോയപ്പോഴും താൻ അത്തരമൊരു വിലകുറഞ്ഞ തീരുമാനങ്ങളുടെത്തിട്ടില്ലെന്ന് ജോർജ്ജ് കുട്ടി മനസ്സിലോർത്തു.

പ്രായം തന്നെക്കൊണ്ട് കൗൺസിലിലെ പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ എറ്റുടുക്കാനാവാത്ത വിധം ആക്കിയിരിക്കുന്നു. എന്തിനും ഏതിനും വാല്യക്കാരുടെ നിരതന്നെയുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നിപ്പോൾ വിളിപ്പുറം ആരും എത്താതായിരിക്കുന്നു. വിദേശത്തും സംഭവിച്ചുമായ മകളും ചെറുമകളേയുമൊക്കെ കാണാൻ പോലും കിട്ടാതായിരിക്കുന്നു. എന്തിനും ഏതിനും സഹായം ചെയ്ത് തന്നിരുന്ന രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വങ്ങളും ഇപ്പോൾ ഏറെക്കുറെ വലിഞ്ഞതും തായി ജോർജ്ജ്‌കുട്ടിക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടു. രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വങ്ങൾ പിരിവിനായി വരുന്നത് കുറച്ചിട്ടില്ലെന്ന് ജോർജ്ജ്‌കുട്ടി തിരിച്ചറിഞ്ഞു. കോർപ്പരോറ്റ് മേഡാവി എന്ന നിലയിൽ തനിക്ക് എഴുതി തള്ളാവുന്ന തുകയെന്നും ഇന്ന് വിശ്രമകാലത്ത് പറ്റില്ലോ.

പ്രായത്തിന്റെ ആലസ്യം കുടുന്നതിനു മുമ്പ് താമസമാക്കാൻ പറ്റിയ താമസ സ്ഥലത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞത് ആത്മാർത്ഥതയുള്ള ഉപദേശങ്ങൾ തെറിയിരുന്ന സുഹൃത്താണ്. ജോർജ്ജ്‌കുട്ടിക്ക് പിന്നെ മുന്നുംപിന്നും നോക്കാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. സുഹൃത്ത് വിശ്രമ ജീവിതം നയിക്കുന്ന സുഖവാസ സ്ഥലത്തെക്ക് തന്നെ ചേക്കോന്ന് ജോർജ്ജ്‌കുട്ടി തീരുമാനിച്ചത് അങ്ങനെയാണ്.

പ്രായമാവർക്ക് വിശ്രമ ജീവിതം മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകുവാൻ കഴിയുന്നിടത്തെക്ക് താമസം മാറ്റുന്നു എന്നു കേട്ടതു മുതൽ മക്കൾക്ക് വലിയ ഏതിർപ്പായിരുന്നു. ആരോധ്യം ആശയികകാരെ വേലക്കാരരാത്തുള്ള തന്റെ വാർദ്ധക്യം ആനന്ദകരമാക്കി ജീവിച്ചു തീർക്കുക തന്നെ. മക്കളെ ആശയികകാതിരുന്നത് നന്നായി. അവർക്കും കോർപ്പറേറ്റ് ഫേഡറേറ്റുടെ മക്കൾ എന്ന നിലയിലുള്ള ആർഭാടങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളുമൊക്കെയായി സമൂഹത്തിൽ നിലയുറപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ടല്ലോ. തന്റെ തീരുമാനം ശരിയായിരുന്നു എന്നു ജോർജ്ജുകുട്ടിക്ക് തോന്തി.

മരണശേഷം പത്രങ്ങളിലും മാധ്യമങ്ങളിലും മൊക്കെ വരുന്ന വാർത്ഥകൾ താൻ കണ്ടിട്ടുള്ളതാണല്ലോ. കോർപ്പറേറ്റ് ഫേഡറേറ്റി, വ്യവസായ പ്രമുഖൻ, രാജ്യത്തിന്റെ അഭിമാനം കാത്തവൻ എന്നാക്കേയായിരിക്കും വിശേഷണങ്ങൾ. എല്ലാത്തിനു മൊടുവിൽ സ്വത്തിനായുള്ള അവകാശികളുടെ

കിട്ടിയത് കൂറിത്തു പോയെന്ന പരാതിയും. മരിച്ചു കഴിഞ്ഞവർക്ക് മറ്റാനും കാണേണ്ടി വരുന്നില്ലാ യെന്നത് ഒരു അനുഗ്രഹമായി ജോർജ്ജ്‌കുട്ടി വിചാ തിച്ചു. വിശ്രമ ജീവിതം സുഹൃത്തിനോടൊത്ത് താമ സമാക്കുകയാണെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അഭിപ്രായ വ്യ ത്യാസം രേഖപ്പെടുത്തിയ മകളേയും ബന്ധുക്കളേ യുമൊക്കെ കാണാൻ പറ്റാതായിരിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീ യക്കാർ എന്നും അവസരത്തിനൊത്ത് മാത്രമെ തന്ന സമീപിച്ചിട്ടുള്ള എന്ന് ജോർജ്ജ്‌കുട്ടിക്ക് അറിയാവുന്നതാണ്.

അയാൾ തന്റെ വിശ്രമ ജീവിത കാലത്തും സ്ഥാപനത്തിലെ സംഭവങ്ങൾ ശ്രദ്ധയോടെ വീക്ഷി കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധാലുവായിരുന്നു. ആയിടക്കാണ് തന്റെ സ്ഥാപനത്തിനു മുമ്പിൽ സമര കോലാഹലം നടക്കുന്നതായി അറിഞ്ഞത്. സമുദായ നേതാക്ക ഇടുട നേതൃത്വത്തിലാണ് ജോലിക്കായി സമരം നടത്തുന്നത് എന്നയാൾ മനസ്സിലാക്കി. പതിവിൽ കവിഞ്ഞ മനസ്സുരുക്കം അയാൾക്കെന്നുഭവപ്പെട്ടു. സമുദായക്കണക്ക് നോക്കി പേണം നിയമനങ്ങൾ എന്നതായിരുന്നു സമരക്കാരുടെ ആവശ്യം. തന്റെ പ്രയത്നപാലമായി വളർത്തിയെടുത്ത സ്ഥാപനത്തിന് മരണമണി മുഴങ്ങുന്നതായി അയാൾക്ക് തോന്തി.

അയാൾ കട്ടിലിൽ നീണ്ടു നിവർന്നു കിടന്നു. രാഷ്ട്രീയക്കാർക്കും പഞ്ചപ്രമുഖമാർക്കും സ്ഥാപനത്തിനു മുമ്പിൽ സമരം നടത്തിയ സമുദായ

നേതാക്കൾക്കുമെംപ്പം മാധ്യമങ്ങളും ഓടിക്കുടി. മരണാനന്തരമുള്ള റീത്തുകൾ വകുന്നതും ക്യാമറ കൾ മിനിമരിയുന്നതും മകളും പേരക്കുടികളും അയാളുടെ അടുക്കൽ നിൽക്കുന്നതുമൊന്നും അയാൾക്ക് അറിയാൻ കഴിയുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല.

000

പോലീസുകാർക്കിടയിലെ കള്ളണ്ണ

നന്ദനൾ എൻ്റെ പോക്കറ്റിൽ നിന്നും മൊബൈൽ എടുത്തത് എപ്പോഴാണെന്ന് എനിക്കറിയില്ല. അധികാർഡ് എന്നോടു സംസാരിക്കുകയും വിശ്വേഷങ്ങൾ ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു. എപ്പോഴാണെന്നറിയില്ല, ആ സംഭാഷണങ്ങൾക്കിടയിൽ അധികാർഡ് എൻ്റെ മൊബൈൽ തരഞ്ഞടുത്തുകയായിരുന്നു.

നന്ദനക്കു പരിചയപ്പെടുന്നത് എൻ്റെ സുഹൃത്ത് വഴിയാണ്. അധികാർഡ് ഒരു പോലീസുകാർന്റെ മകനാണ് എന്ന് പറഞ്ഞാണ് എന്ന പരിചയപ്പെടുത്തിയത്. അധികാർഡിൽ എടുത്ത് പറയാവുന്ന പ്രത്യേകതയെന്നും എന്നിക്ക് അപ്പോൾ തോന്ത്രിയിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സുഹൃത്ത് പരിചയപ്പെടുത്തിയ നന്ദനൾ എത്ര തരക്കാരനാണെന്ന് എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു. അധികാർഡ് പിന്നീട് എപ്പോഴോ അച്ചുമെന്നപ്പറ്റി പറഞ്ഞതു. അച്ചുമൊടാത്ത ക്രാർട്ടേഴ്സിൽ താമസമാക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞതു. അവിടെ ധാരാളം കൂടുകാരുണ്ടായിരുന്നതിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞതു. കളിയും ചിരിയുമായി നടന്ന ആളുകളിലെ ചങ്ങാത്തം തന്നെ കള്ളന്നും ദുർനടപ്പുകാരനു

മാക്കിയെന്നും പറഞ്ഞു. മിക്കവാറും ദിവസങ്ങളിൽ കൂടുകാർ തമ്മിൽ തമ്മിൽ പുതിയ പുതിയ കമകൾ കൈമാറുന്നത് പതിവാക്കി. എല്ലാം തന്നെ അവരുടെ അച്ചുമാർ വീട്ടിൽ വന്നു പറഞ്ഞിരുന്ന കമകളാണ്. കമകളിൽ കൂടുതലും കളിമാരുടെ വീരപരിപോഷമുള്ള കമകളായിരുന്നു.

കളിമാരുടെ കൈമടക്കിനെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ നന്നന്നൻ അച്ചുന്ന നുറു നാവായിരുന്നു. നന്നന്നൻ അച്ചുന്ന പറഞ്ഞു: ഓരോ കളിമാർക്കും അവരുടേതായ ശ്രദ്ധികളുണ്ട്. ചില കളിമാർ പോകുറ്റിൽ നിന്ന് പഴ്സ് എടുക്കുന്നത് മായാജാല കാരണന്റെ വൈദ്യവത്തെ പോലും വെല്ലുംവിധമാണ്.

അങ്ങനെയങ്ങനെ കമകൾ കേട്ട് കേട്ട് നന്നന്ന കളിമാരോട് ഒരുതരം ആരാധന തോന്തി. ആരാധന വീരാരാധനയാകാൻ അധികം സമയം വേണ്ടി വന്നില്ല. പലവിധ കാരണങ്ങളാൽ വ്യത്യസ്ഥമായ സ്വഭാവഗുണമുള്ളവരാണ് കളിമാരെ കില്ലും അവർത്തിൽ നന്നയുടെ അംഗമുള്ളവരും ഉണ്ടെന്ന് അച്ചുന്നേ വാക്കുകളിൽ നിന്ന് നന്നന്ന മനസിലാക്കി. വിവിധങ്ങളായ ആളുകൾ വിവിധങ്ങളായ മാനദണ്ഡങ്ങളുമായി ജോലിയിൽ പ്രവേശിച്ച വർ. ഒരുവേള നന്നന്നൻ അച്ചുന്നും ക്രാർട്ടേഴ്സിൽ താമസമാക്കണാ എന്ന് രണ്ടുവട്ടം ചിന്തിച്ചിരുന്നതാണ്. പല പോലീസുകാരും കളിമാരെ തങ്ങളുടെ ഇംഗിതത്തിനുപയോഗിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അങ്ങനെയാണ് നന്നന്ന മനസിലായത്.

ദിവസങ്ങൾ കഴിയുന്നതാറും കളളമാരുടെ കമകൾ കേട്ട നന്ദന ചില ചെപ്പടി വിദ്യകൾ സ്വയംതമാക്കണമെന്ന് ഉള്ളിൽ ആഗ്രഹമുണ്ടാണ്. അച്ചൻ്റെ മാറിൽ തലവച്ചു കിടക്കുന്നോഴും കൊച്ചു നന്ദന കളളമാരെപ്പറ്റി കുടുതൽ കുടുതൽ അറിയുവാനും സ്വപ്നം കാണാനും തുടങ്ങി. പോക്കറ്റിയിലെ മാന്ത്രികവിദ്യ സ്വയത്തമാക്കാൻ തന്നെ അയാൾ തീരുമാനിച്ചു.

രു ദിവസം അച്ചൻ വന്നപ്പോൾ കുട്ടിനു നന്ന് അച്ചനറിയാതെ അച്ചൻ്റെ പോക്കറ്റിൽ നിന്നും പഴന് എടുക്കാൻ ശ്രമം നടത്തി. എന്നൊരു തമാഴയായെ നന്ദനൻ്റെ അച്ചന് തോന്തിയുള്ളൂ. അയാൾ പണിപ്പെട്ടു പഴന് കൈകലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന നന്ദന പഴന് എടുത്തു കൊടുത്തു. നന്ദന തന്റെ പരിശ്രമം പരാജയപ്പെട്ടതിൽ കുണ്ടിതം തോന്താതിരുന്നില്ല. എന്നെങ്കിലും തന്റെ പരിശ്രമം വിജയത്തിലെത്തുമെന്നു തന്നെ മനസ്സിൽ തീരുമാനിച്ചുംപ്പിച്ചു.

അന്ന് കുടുകാരോത്ത് ഒത്തു കുടുന്നോൾ നന്ദന തന്റെ പഴന് അടിച്ചു മാറ്റാനുള്ള ശ്രമം പാളിയത് വിശ്രഷ്ടങ്ങൾക്കിടയിൽ കൈമാറി. അവർ അവനെ വല്ലാതെ കളിയാക്കി. കുടുത്തിൽ പ്രായം തോന്തിക്കുന്ന കുടുകാരൻ പറഞ്ഞു. ഞാനാണെങ്കിൽ ആരും അറിയാതെ പഴന് മാറ്റാനുള്ള തന്റെമൊക്കെ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. അയാൾ എന്തൊകളും പേരു പറയുകയും ആ കളളൻ്റെ കളവി

ലുള്ള വൈദവത്തപ്പറ്റി പരയുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയങ്ങനെയാണ് കളളംാരുടെ വീരകമകളിൽ നന്ദനൾ ആകുഷ്ഠംനാകുന്നത്.

നന്ദനയും കുട്ടുകാരും ക്രാർട്ടേഴ്സ് വിട്ട് ഫുഡ്ബോൾ കളിക്കാനായി പുറത്തുള്ള ശ്രദ്ധിലേക്ക് എത്തിയതാണ്. ഫുഡ്ബോൾ കളി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അധാർ ടീമുകളുണ്ടാക്കുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുകയായിരുന്നു. രണ്ടു ടീമുകളായി തിരിഞ്ഞ് വാശിയോടെ കളിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്രതീക്ഷിതമായി എതിർ ടീമിൽ നിന്നുള്ള സ്ക്രോക്കിങ്ങിൽ നന്ദനൾ കുട്ടുകാരൻ വീണതായി രുന്നു തുടക്കം. പിന്ന ഒന്നും രണ്ടും പിന്തു വാക്കുതർക്കമായി. ഇരുചേരികളായി തിരിഞ്ഞുള്ള തർക്കം കൈയ്യാകളിയിൽ എത്തിയപ്പോഴും ആരും അവരെ രമ്പത്തെടുത്താനുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനിടയിൽ തന്റെ പ്രിയ സുഹൃത്തിന്റെ മൊബൈൽ അടിച്ചു മാറ്റുന്നതിനുള്ള നന്ദനൾ ശ്രമം വിജയം കണ്ടു. തന്റെ ശ്രമം വിജയം കണ്ടതിൽ അധാർ മനസ്സുകൊണ്ട് സന്തോഷിച്ചു.

വഴക്കിനിടയിൽ കളിക്കാറിലോരാളുടെ ദേഹത്ത് നിന്നും രക്തം വാർന്നൊഴുകാൻ തുടങ്ങി. ആളുകൾ ഓടിക്കൂടി ഇരു ടീമുകാരേയും മാറ്റി നിറുത്തി. അപ്പോഴേക്കും ചില കുട്ടികളുടെ അച്ചന്നമുരും എത്തിയിരുന്നു. പരുക്കേറ്റ് രക്തം വാർന്നൊഴുകുന്ന കുട്ടിയുടെ അച്ചൻ അടിപിടി കേസാക്കാൻ തന്നെ തീരുമാനിച്ചു. അധാർ മകനെ ആശുപത്രി

യിലെത്തിക്കാനുള്ള തയ്യാറിടുപ്പിലായിരുന്നു. ആരോ ഓരാൾ പോലീസിലും വിവരമർജിച്ചു. പോലീസുകാർ വന്ന് നന്ദനനെ ഉൾപ്പെടയുള്ളവരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി. നന്ദന പോലീസ് സ്റ്റോഷ നിൽ കയറുന്നോൾ അതുകൊം പരിശേമമാനുമുണ്ടായിരന്നില്ല. പെട്ടുനാണ് അയാൾ കൈകലാക്കിയ സ്നേഹിതൻ്റെ മൊബൈൽ ബെൽ ശബ്ദിക്കാൻ തുടങ്ങിയത്.

മൊബൈലിന്റെ ബല്ലടിക്കുന്ന ശബ്ദം കേട്ട തോടെ തന്റെ മൊബൈൽ അടിച്ചു മാറ്റാനുള്ള ശ്രമം പൊളിഞ്ഞതായി അയാൾ മനസ്സിലാക്കി. സ്നേഹിതൻ്റെ തന്റെ സ്റ്റോഷനിലുള്ള സ്വാത്ര ശ്രദ്ധയിൽ നന്ദനൻ്റെ തന്റെ മൊബൈൽ കളവ് ചെയ്ത വിവരം വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. തല്ലി തല കീറിയതിലുള്ള കേസ് ഒരുവിധം പറഞ്ഞു തീർപ്പാക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിലായിരുന്നു പോലീസുകാർ. കുറ്റകാർ തങ്ങളുടെ കൂട്ടികളാണെന്ന ബോധം അവരെ കേസ് ഒത്തുതീർപ്പാക്കുന്നതിൽ കൂടുതൽ ജാഗ്രതകാണിച്ചു.

നന്ദനൻ്റെ മൊബൈൽ മോഷണം പോലീസുകാർ തമ്മിൽ തമ്മിൽ കൈമാറി. നന്ദനൻ്റെ അച്ചുനെ അറിയിക്കാനും തീരുമാനമായി. അച്ചുൻ വീട്ടിൽ എത്തുന്നോൾ നന്ദനൻ അഞ്ചയുടെ മറവിൽ ഒളിച്ചിരിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിലായിരുന്നു. നന്ദനൻ്റെ അച്ചുൻ മകൻ്റെ മൊബൈൽ മോഷണത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞപ്പോൾ ശാണ് വീട്ടുകാർ അറിയുന്നത്. അപ്പോഴും

മൊബൈൽ മോഷണ്ടതിൽ തന്റെ പരിശേമം വിജയിച്ചില്ലെങ്കിലും വിജയഭാവമായിരുന്നു നന്ദന.

നന്ദനന്റെ അച്ചൻ പക്ഷേ കളവ് ആത്ര സാഹസികതയായി തോന്തിയില്ല. അപ്പോഴും നന്ദനന്റെ അമ്മ കരച്ചിലിന്റെ വക്കെതായിരുന്നു. നന്ദനന്റെ അച്ചൻ കളവിന്റെ മോശമായ വശത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു കൊടുക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിലായിരുന്നു. കൂടുതൽ ചോദിച്ചിരുത്തിൽ നിന്നും കൂടുതൽ പഴ്സും മൊബൈലുമൊക്കെ നന്ദനന്റെ ശേഖരത്തിലുണ്ടെന്നു വീട്ടുകാർക്ക് മനസ്സിലായി.

വാക്കുകൾ കൊണ്ട് മകനെ ബോധ്യപ്പെട്ടു തന്ത്രാവില്ലെന്നു നന്ദനന്റെ അച്ചൻ മനസ്സിലായി. അയാൾ മകൻ ഇത്തരം പ്രവൃത്തികളിൽ നിന്നും പിന്തിഠിപ്പുകണ്ണമെങ്കിൽ എങ്ങനെയാണ് കഴിയുക എന്ന ചിന്തയിലായിരുന്നു. അങ്ങനെയാണ് മുതിർന്ന ഓഫീസർമാരുമായി നന്ദനന്റെ വശയം ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്നതും ഇത്തരം വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ ശ്രദ്ധിയമായി ഹാപ്തിയുള്ളവരെ കാണിക്കാനും തീരുമാനിക്കുന്നത്.

താനിൽ ഇന്നി ആവർത്തിക്കയില്ലായെന്ന് നന്ദന പറയുന്നോഴും നന്ദനന്റെ അച്ചനുമമ്മകും നിസഹായരായ ഒരുക്കുട്ടം കന്യാസ്ത്രീകൾ താമസിക്കുന്ന ഏതൊ മംത്തിൽ കളവ് ചെയ്ത് ജീവിച്ച കളളമാരുടെ വീരകമകൾ ടി.വി. ചാനലിൽ വിവരിക്കുന്നത് മുൻഡാകെ മുഴങ്ങി കേരക്കാമായിരുന്നു.

വയ, ഇനി ഒരു പരീക്ഷണം കൂടി

ഞാൻ പിരിയാൻ തന്നെ തീരുമാനിച്ചു. പല പ്രാവശ്യം ആലോചിച്ചിട്ടാണ് പിരിയാൻ തീരുമാനിച്ചത്. എന്നെ സംബന്ധിച്ച് പിരിയുക എന്നത് വളരെ പ്രധാനമുള്ള കാര്യമാണ്. എത്തൊരു വേർപിൽയല്ലോ സകടകരമാണ്. പലപ്രാവശ്യം മനസ്സ് മന്ത്രിച്ചിട്ടും പിരിയുക എന്നത് അനിവാര്യമാണ് എന്ന് തോന്തിയിട്ടും വേണ്ട വേണ്ട എന്ന് മനസ്സിനെ പറഞ്ഞു പഠിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. ഇനിയിപ്പോൾ വയ്ക്കാതായിരിക്കുന്നു. ആമുഖ മെനോണം വളരെ പതുക്കൈ മടിച്ചു മടിച്ചു ഞാൻ പറഞ്ഞു. എന്നോടു ക്ഷമിക്കണം. വീണ്ടുമൊരു വിവാഹമോചനം എനിക്ക് ആലോചിക്കാൻ കൂടി വയ. എങ്കിലും വയ നമുക്ക് പിരിയാം. അത് പറയുമ്പോൾ എൻ്റെ കണ്ണ് നിരഞ്ഞിരുന്നു.

എൻ്റെ കുട്ടിക്കാലം മുതലെ സംഗീതം അഭ്യസിച്ചിരുന്നു. വീടിൽ എപ്പോഴും സംഗീതത്തിന്റെ താളവും മേളവും അലയടിച്ചിരുന്നു. എൻ്റെ സംഗീത വാസനയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിൽ അച്ചന്നും അമ്മയും മത്സരിച്ചിരുന്നു. സ്നേജിലെ എൻ്റെ പെറ്റോമൻസ് കണ്ക് അച്ചന്നേയും അമ്മ

യേയും അസരപ്പിക്കുക എന്നതായിരുന്നു എൻ്റെ എകാലത്തെയും ആറ്റാദക്രമായ കാര്യങ്ങളിലോ ന്. സക്കുൾ കാലാലട്ടത്തിൽ എനിക്ക് യോജിച്ച മത്സരാർത്ഥികൾ ഇല്ലായെന്ന് അഭ്യാപകർ പറയുന്നതു കേട്ട അഴ്വനുമമ്മയും ആറ്റാദിക്കുന്നത് എന്ന വല്ലാതെ സന്നോഷിപ്പിച്ചിരുന്നു.

കോളേജ് കാലാലട്ടങ്ങളിലും എനിക്ക് പറയത്തക്ക എതിരാളികളുണ്ടായിരുന്നില്ല. കലോൽസവങ്ങളിൽ ഞാൻ മത്സര രംഗത്ത് മുമ്പന്തിയിൽ തന്ന ധായിരുന്നു. എന്ന സംബന്ധിച്ച സംഗീതംപോലെ പ്രധാനമായിരുന്നു പഠനവും. പഠനത്തിൽ ഒരിക്കലും പിന്നോക്കം പോകാൻ എന്ന മാതാപിതാക്കൾ അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. പക്ഷേ കൂടുതൽ പ്രാഗത്യം നേടേണ്ടത് എത്ത് എന്ന ചോദ്യം എൻ്റെ മുമ്പിൽ വന്നപ്പോൾ എനിക്ക് മറ്റാനും ആലോച്ചിക്കാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. അത് സംഗീതമായിരുന്നു. സംഗീതം എൻ്റെ മനസിനേയും ആത്മാവിനേയും അത്രമേൽ സ്വാധീനിച്ചിരുന്നു.

സംഗീത കോളേജിലെ എൻ്റെ ഉയർന്നതും തിളക്കമാർന്നതുമായ വിജയത്തിന് എനിക്ക് ലഭിച്ചത് അവിടത്തെന്നയുള്ള ജോലിയായിരുന്നു. ആദ്യ റാക് ലിറ്ററിൽ എൻ്റെ പേര് ഒന്നാം റാക്കിൽ തന്നെയായിരുന്നു. പക്ഷേ ജാതിയുടെ പേരിൽ വീതം പച്ചപ്പോൾ എൻ്റെ സ്ഥാനം രണ്ടാമത്തെത്തായി മാറിയതിനാൽ എനിക്കൊ ജോലി ലഭിച്ചില്ല.

പ്രായം കുറവല്ലേയെന്നും ഇനിയും സാധ്യത കൾ തുറന്നു കിടക്കുകയാണെന്നുമൊക്കെ മറ്റുള്ള വർ പരിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്ക് മറുതെത്താനും പരയാ നുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്തിനാണ് എന്നെ മത്സര പരീ കഷക്ക് വിളിച്ചതെന്ന ചോദ്യം ബാക്കിയായി അവശേഷിച്ചിരുന്നു. എന്നേ ആദ്യ തോൽവി എന്നേ മനസിനെ വല്ലാതെ പരുക്കേതെല്ലിച്ചിരുന്നു.

കൂടുതൽ ഗവേഷണം സംഗീത മേഖലയിൽ നടത്തേണ്ടതുണ്ടനെ എൻ്റേ തീരുമാനത്തിനോട് മാതാപിതാക്കൾ യോജിച്ചപ്പോൾ എനിക്ക് വല്ലാതെ സന്നോഷം തോന്തി. കൂടുതൽ കൂടുതൽ പറിക്കുന്നതിനായി സംഗീതം ഗവേഷണ വിഷയമായി തിരഞ്ഞെടുക്കുകയായിരുന്നു.

അങ്ങനെയിരിക്കു ഒരു സംഗീത സദസ്സിൽ വച്ചാണ് താൻ പ്രസാദിനെ കാണുന്നത്. എൻ്റേ സംസാര വിഷയം പലപ്പോഴും സംഗീതത്തപ്പറ്റിയായിരിക്കും. സംഗീതത്തപ്പറ്റി പരയുന്നതെല്ലാം തലകുല്യക്കി സമ്മതിക്കും. എന്തോ വശ്യമായ ഒരൊക്കപ്പണം പ്രസാദിലുണ്ടായിരുന്നു. താൻ കൂടുതൽ കൂടുതൽ വാശിയോടെ പ്രസാദിലേക്കെടുക്കുകയായിരുന്നു.

പ്രസാദിന്റേ വീട്ടുകാരാണ് താനുമായുള്ള വിവാഹകാര്യം മുന്നോട്ടു വച്ചത്. പ്രസാദിന്റേ മാതാപിതാക്കൾ ഇക്കാര്യം എൻ്റേ മാതാപിതാക്കൾ ഒരു സംസാരിക്കുന്നോപ്പാണ് താൻ എല്ലാം മറഞ്ഞിരുന്നു കേൾക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പ്രസാദിന്റേ

എന്നുമറ്റ് ബിസിനസ്സ് സാമാജ്യമായിരിക്കുമോ എൻ്റെ മാതാപിതാക്കളെ ആകർഷിച്ചിരിക്കുക. അവർ ഇടക്കിടെ പെന്യൂക്കലോടും സുഹൃത്തുകൾ ലോടും അക്കാദ്യം പരിയുമായിരുന്നുവെല്ലാ.

മാതാപിതാക്കൾ പ്രസാദമായുള്ള എൻ്റെ വിവാഹക്കാരുത്തപ്പറ്റി പരിയുന്നോൾ എന്തു കൊണ്ടോ എൻ്റെ മനസ്സ് നാണം കൊണ്ടു വീർപ്പുമും ടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എൻ്റെ മനസ്സിന്റെ താളലയങ്ങളിലെവിഭാഗങ്ങൾ പ്രസാദ് സംഗീതം തന്നെയായി മാറുകയായിരുന്നു. എൻ്റെ മനസ്സ് പ്രസാദിനോട് മന്ത്രിക്കുകയായിരുന്നു. പ്രസാദ് നീ എനിക്ക് പ്രീയ പ്ലേട്ടവനാണ്. നിന്റെ പ്രണയിനിയാകാൻ താൻ നിന്നുക്കു മുന്നേ തയ്യാറായിരുന്നു. എൻ്റെ സ്വപ്നങ്ങൾക്ക് നിരം വകുകയായിരുന്നു.

ഞങ്ങളുടെ വിവാഹം ലജ്ജിതമായിരുന്നില്ല. ഏറ്റവും മുന്തിയ ഹോട്ടലിൽ ഏറ്റവും ആരോഹണശ്വാസരുമായിരുന്നു വിവാഹം. എല്ലാം പ്രസാദ് തന്നെ മുൻകൈ എടുത്ത് തീരുമാനിക്കുകയായിരുന്നു. എനിക്ക് പ്രസാദമായി അടുത്തിരുന്നു സംസാരിക്കുവാൻ വല്ലാത്ത ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. പ്രസാദ് മദ്യത്തിന്റെ ലഹരിയിൽ എന്ന വാരിപ്പുണ്ടാവാനുള്ള ശ്രമത്തിലായിരുന്നു. മദ്യത്തിന്റെ മനവും പ്രസാദിന്റെ കൂടുകാരുടെ ആടിയുല്ലത്തുള്ള സംസാരവും എനിക്ക് മനം മടുപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു. പക്ഷേ താൻ മടുപ്പാനും പ്രകടിപ്പിക്കാതിരി

കണ്ണൻ എറെ പണിപ്പെട്ടു. എൻ്റേ ശ്രമങ്ങൾ വിഹല മാവുകയാണോ എന്ന സംശയം ബാക്കിയായി.

എൻ്റേ സംഗീതം കേൾക്കണമെന്ന പ്രസാദിന്റെ ആവശ്യം എനിക്ക് നിരാകരിക്കാൻ കഴിത്തില്ല. എൻ്റേ സംഗീതമേളെ ഉച്ചസ്ഥായിയിലാവുകയും കൂടി നിന്നവർ സംഗീത ലഹരിയിൽ മുഴുകിയിരിക്കുകയും ചെയ്ത സമയമായിരുന്നു. പ്രസാദ് എന്നോട് നിരുത്തുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഒരുപക്ഷം എൻ്റേ ഉച്ചത്തിലുള്ള നാദലഹരിയിൽ പ്രസാദ് പറഞ്ഞത് എനിക്ക് വ്യക്തമല്ലായിരുന്നു. പെട്ടുനാണ് പ്രസാദിന്റെ ശബ്ദം അലർച്ചയായി മാറിയത്. അയാൾ മദ്യത്തിന്റെ ലഹരിയിൽ പറഞ്ഞു: നിരുത്താൻ പറഞ്ഞാൽ നിരുത്തിക്കൊള്ളണം.

ഞങ്ങളുടെ ജീവിതയാൽ ആരംഭിക്കുകയായിരുന്നു. പ്രസാദ് ബിസിനസ്സ് ആവശ്യങ്ങൾക്കായി വിദേശരാത്രു പോകുന്നോഴല്ലോ അവിടെയും മദ്യത്തിന്റെ ലഹരി നുണയുന്ന കൂട്ടുകാർ പ്രസാദിനുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ മദ്യത്തിന്റെ ലഹരിയിൽ പാടാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും സദസ്സ് സംഗീതത്തിന്റെ ആനന്ദലഹരിയിൽ മുഴുകുന്നോൾ നിരുത്താൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്യും. എനിക്ക് ഇത്തരം പെരുമാറ്റങ്ങളാണും പിടിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നും എനിക്ക് താങ്ങായി നിന്നിരുന്ന മാതാപിതാക്കളുടെ രൂപം എൻ്റേ മുന്പിൽ നിരഞ്ഞു നിൽക്കുന്നോൾ എങ്ങനെയാണ് താൻ പ്രസാദിനോട് മറുത്തു പറയുക.

നാട്ടിലായാലും വിദേശത്തായാലും എൻ്റെ ദിവസങ്ങൾ വിരസമായി തോന്നാൻ തുടങ്ങി. സംഗീത ആലാപനത്തിനു വേണ്ടി ഞാൻ ഉഴിഞ്ഞു വച്ചിരുന്ന സമയങ്ങൾ എൻ്റെ താൽപ്പര്യങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായി നീക്കി വക്കേണ്ടി വന്നു. ഒരിക്കലും സംഗീതത്തപ്പറ്റി സംസാരിക്കുരുതെന്ന പ്രസാദിന്റെ നിബന്ധന കൂടി കേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ മരവിച്ചിരുന്നു പോയി. എൻ്റെ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രസാദിന് താത്പര്യ മില്ലെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞതും മടിച്ചു മടിച്ചായിരുന്നു.

പ്രസാദിന്റെ മറുപടി എന്നിക്ക് സഹിക്കാനാവുന്നതായിരുന്നില്ല. എന്തിനെപ്പറ്റിയും തളളിപ്പുറയും നിതി ഞാൻ സഹിക്കും. പക്ഷേ സംഗീതത്തെ കുറ്റപ്പട്ടാത്തി സംസാരിക്കുന്നത് എന്നിക്ക് സഹിക്കാനാവുന്നതല്ല. ഞാൻ കരഞ്ഞതു കൊണ്ടാണ് ഓടിപ്പോയത്. മുറിയടച്ചിരുന്ന് കരഞ്ഞതുകൊണ്ടിരുന്നു. എൻ്റെ കരച്ചിൽ മുറികക്കെത്തു തന്നെ ഒരുപ്പാണ്. എൻ്റെ ഏന്തലിന് അൽപ്പം ആശ്വാസമേകാൻ ആരുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാൻ പ്രസാദിനോട് വീട്ടിൽ പോകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാണ് ഇരഞ്ഞിയത്.

പ്രസാദ് മറുപടിയായി ബൈവരെ വിളിച്ചു നിർദ്ദേശം കൊടുത്തു. ഞാൻ എൻ്റേതെന്ന് പരിയുവാനുള്ള ശ്രദ്ധകളും മറ്റു സാധനങ്ങളും മാത്രം എടുക്കുവാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. ബൈവരെ വന്ന് എപ്പോഴാണ് പോകേണ്ടതെന്നു ചോദിക്കുന്നോഴും മറുപടി നന്നും പറഞ്ഞില്ല. ബാഗുമെടുത്ത് ഞാൻ നടന്നു.

വീംത്തിയതും ഞാൻ വല്ലാതെ വിതുന്നാൻ തുടങ്ങി. എന്ത് വിതുന്നതെ എന്ത് മാതാപിതാക്കൾ ഇൽ അന്വരപ്പുള്ളവാക്കി. അവർ എന്നോടു പ്രത്യേകിച്ചുണ്ടും ചോദിച്ചില്ല. എനിക്ക് മട്ടത്തു, എന്ന നിർബന്ധിക്കരുത് എന്നത് ഞാൻ ഒരുവിധം പറ തെന്താപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. പ്രസാദിന്തേ ഹോം വിളി എറെ വൈകിയാണെങ്കിലും ഉണ്ടാകുമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ അതുണ്ടായില്ല. പകരം ദൈവരാം വിളിച്ചത്. എപ്പോഴാം വണ്ണിയു മായി വരേണ്ടത് എന്നതായിരുന്നു അയാൾക്ക് അറിയേണ്ടിയിരുന്നത്. എനിക്ക് എന്തു മറുപടി പറ യാണെന്ന് എറെ ആലോചിക്കാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാൻ തീർത്തു പറഞ്ഞു. ഞാനിനി അങ്ങാടേക്കി ല്ല. പിന്നീട് പ്രസാദോ, പ്രസാദിന്തേ വീടുകാരോ തൃതീനപ്പറ്റി തിരക്കിയില്ല. എന്തേ മാതാപിതാക്കൾ എന്തേ തീരുമാനത്തൊടുപെം നിന്ന് അതിനെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചിരിക്കണം

എന്തേ സംഗീത പരിപാടികൾ പഴയപോലെ യാക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സംഗീത പരിശീലനവും പരിപാടികളുമൊക്കെയായി ഞാൻ പഴയപോലെ മുഴുക്കി. എന്നാൽ എവിടെച്ചു നാലും പ്രസാദിനെപ്പറ്റിയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ എന്ന പേടയാടിയിരുന്നു. ഒരു ദിവസം സംഗീത പരിപാടി കഴിഞ്ഞ് വീടിൽ തിരിച്ചെത്തിയത് രാത്രി വൈകിയായിരുന്നു. വിവാഹ മോചനമാവശ്യപ്പെട്ട പ്രസാദം നോട്ടീസ് അയച്ചതു ലഭിച്ചതും അനേൻ ദിവസമായിരുന്നു.

ഞാൻ വല്ലാതെ പരിശ്രമത്തിലായി. എന്തു ചെയ്യണമെന്ന് നിശ്ചയമില്ലായിരുന്നു. ഒരുവിധം കര ശ്രിലംഗകൾ ഞാൻ പ്രസാദിനെ വിളിച്ചു. ഹോണ്ടു തത്ത് പ്രസാദായിരുന്നു. വിവാഹ മോചനത്തി നുള്ള നോട്ടീസിനെപ്പറ്റി പറയാൻ ശ്രമിച്ചു. കാര്യ അഡർ മുഴുമിപ്പിച്ചതും ഇരുവരും ഒരുമിച്ച് വിവാഹ മോചനത്തിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞതും പ്രസാദായിരുന്നു. എന്നിക്ക് തീരുമാന മെടുക്കാൻ കഴിയും മുണ്ട് പ്രസാദ് തീർത്തു പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ സമ്മതം മുളുകയായിരുന്നു.

എൻ്റെ സംഗീത തപസ്യ തുടർന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. പല അവസരങ്ങളിലും വീണ്ടുമൊരു വിവാഹ തെത്തപ്പറ്റി സംസാരമുണ്ടാവുക പതിവാണ്. എൻ്റെ തീരുമാനം ഉറച്ചതായിരുന്നു. എന്നിക്കിനി മറ്റാരു വിവാഹമില്ലെന്നു തീർത്തു പറയും. എൻ്റെ വിവാഹം സംഗീതത്തോടാണ് എന്ന് മനസ്സിനെ പറഞ്ഞു പറിപ്പിച്ചിരുന്നു. അങ്ങനെയിരിക്കേ ഒരു അവാർഡ് ദാനചൂടങ്ങിലായിരുന്നു എന്നിക്ക് നേരെ വിവാഹത്തിന്റെ ചോദ്യമുയർന്നത്. സീരിയൽ-സിനിമ റംഗത്തെ കുലപതിയായി വളർന്നിരുന്ന കലേഷായിരുന്നു വരൻ. കൂടുകാരോടൊത്ത് പാർട്ടിയുടെ അവസാന ഘട്ടത്തിലായിരുന്നു. എന്നിക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് എന്നെങ്കിലും മറുപടി പറയാൻ കഴിയും മുണ്ട് ഇത് തളളിക്കെല്ലയരുതെന്ന് കുടെയുള്ളവർ നിർബന്ധയിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു.

വീട്ടിലെത്തിയിട്ടും കുടൈയുണ്ടായിരുന്നവർ എന്നോടു കലേഷ്യമായുള്ള വിവാഹത്തപ്പറ്റി ചോദ്യങ്ങളുമായി ഫോൺിൽ വിജിച്ചു കൊണ്ടേയിരുന്നു. അവർക്കും തങ്ങളുടെ കൂട്ടുകാരിയാണ് കലേഷിന്റെ ഭാര്യ എന്നു പറയുന്നതിലുള്ള സന്തോഷമായിരിക്കാം. എന്നെ സംബന്ധിച്ചാണെങ്കിൽ ഒരു കലാകാരനെ അതും പ്രശ്നസ്തിയുടെ കൊടുമുടിയൽ നിൽക്കുന്ന ഓരജെ തള്ളി പറയാനുള്ള കാടിന്നും എന്റെ മനസ്സിന് എപ്പോഴേ നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. പക്ഷേ എവിടെയോ ഒരു തേങ്ങത്ത് അവഗേഷിച്ചിരുന്നു. കലേഷ് അവത്തിപ്പിക്കുന്ന കമാപാത്രങ്ങൾക്ക് വെവിയുങ്ങളില്ലെന്നും കോമാളിയുടെ സ്വർഗ്ഗം അധിനധനത്തിലുണ്ടെന്നും സംഗീതം പോലെ മനസ്സിനെ ഉലക്കുന്ന കമാപാത്രങ്ങൾ അധാർക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയില്ലായെന്നുമൊക്കെ പ്രിയ കൂടുകാരി പറഞ്ഞപ്പോൾ മറ്റുള്ളവർ അവരെ വിലക്കി. തനിക്കും കലേഷിന്റെ കമാപാത്രങ്ങൾ എത്തൊ പെക്കിളി കമയിലെ കോമാളി കമാപാത്രമായി തോന്തിയിട്ടുള്ളതാണെല്ലാ.

തങ്ങളുടെ സമുദായങ്ങൾ തമിലുള്ള വെവിയും തങ്ങളുടെ സംസാരത്തിൽ വന്നിരുന്നില്ല. എനിക്ക് കലേഷിനെ വേണ്ടായെന്നു തീരുമാനിക്കാൻ അനവധി കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങൾ തമിലുള്ള നിലപാടുകൾ സംസാരിച്ചിട്ടേതാളം പൊരുത്തപ്പോവുന്നതല്ല. കലേഷ് കലായെ ഗൗരവത്തിൽ എടുക്കാത്തയാളില്ലെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. തനിക്ക് കലയോടുള്ള

നിലപാടുകൾ കട്ടുത്തതും കേൾവിക്കാരുടെ താൽപര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് മാറ്റാൻ പറ്റുന്നതുമായിരുന്നില്ല. ആളെ കൂട്ടുക എന്നതായിരുന്നില്ല എനിക്ക് കലയോടുള്ള സമീപനം. കലേഷംകുട്ട ആളും തരവും നോക്കി കോമാളിയുടെ വേഷം കെടുന്നയാളാണ്. തങ്ങൾ തമിലുള്ള വെരുഖ്യങ്ങൾ ഏറുകയാണ്. രിക്കൽ വിവാഹമോചനം നേടിയവർ എന്ന പേരു വീണിടത്ത് വീണ്ടുമൊരു പരീക്ഷണം വേണ്ടോ യെന്നു വെക്കുകയായിരുന്നു. അതുതന്നെന്നയായി രുന്നു എന്തേ തീരുമാനം. തങ്ങൾ തമിലുള്ള വെരുഖ്യങ്ങൾ ഏറെയാണ്. ഇരുവരും കലയുടെ മേഖലയിലായിരിക്കാം. കലയുടെ കച്ചവടക്കാരം നോക് തനിക്ക് സന്ധി ചെയ്യുവാനാകില്ല. കലേഷ് വിളിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ തീർത്തു പറഞ്ഞു. വയ്ക്കുന്ന ഇനി യോരു പരീക്ഷണം കൂടി.

000

സർക്കാർ നിയമനങ്ങൾ

കമ്പനി ഡയറക്ടറായി സർക്കാർ നിയമിക്കുവോൾ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല ഈ നിയമനം എൻ്റെ ഭാഗ്യരേഖ തെളിയിക്കുമെന്ന്. കമ്പനിയിലെ ജോലിക്കാരുടെ നിയമനങ്ങൾ നേരിട്ടാണ് കമ്പനി നടത്തിയിരുന്നത്. കമ്പനിയുടെ സ്വയംഭരണാവകാശം നിലനിർത്താനുള്ള മാറിമാറിവരുന്ന സർക്കാരുടുടെ നൃാധീകരണം, കമ്പനിയിലെ നിയമനങ്ങൾ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ പോലുള്ള ഏതെങ്കിലും സർക്കാർ എജൻസിക്ക് വിട്ടുകൊടുത്തിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു തന്നെ അവധിടെ നിയമിക്കുന്ന ബോർഡ് അംഗങ്ങളും ഭരിക്കുന്ന പാർട്ടിയും അവരുടെ തൊഴിലാളി സംഘടനയുമൊക്കെയോണ് നിയമനങ്ങളിൽ ഇടപെട്ടു വരുന്നതും, മികവൊറും നിയമനങ്ങൾ അതാതു പാർട്ടികളുടെ താൽപര്യങ്ങൾക്കായി ഭരണപുകൾത്തെ ഏതെങ്കിലും ബന്ധവിനോ അതുമല്ലെങ്കിൽ എത്രമാത്രം കോഴക്കാടുകാൻ തയ്യാറാണോ എന്നതിനെ ആശയിച്ചുമാണ് നടക്കുക.

രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടി പ്രവർത്തനവുമായി ഏറെ നാൾ അല്ലതു നടന്നതാണ്. എൻ്റെ ജോലി കാല

യളവിലും രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പുറമെ സംഘടന പ്രവർത്തനവുമായി ഏറെ നാൾ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതാണ്. അപേതീക്ഷിതമായിട്ടല്ല കിലും റിടയർമെന്റ് എത്തിയപ്പോൾ എന്ന സംബന്ധിച്ച് പ്രധാനമുള്ള കാര്യമായിരുന്നു. എന്നും രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടിയുടേയൊ അതുമല്ലക്കിൽ സംഘടന പ്രവർത്തനവുമായോ നടക്കുകയായിരിക്കും. ഒന്നാം തീയതി ശമ്പളം കിട്ടാൻ വൈകിയാൽ മാത്രമെ ഞാൻ ജോലിക്കാരനാണെന്ന വിചാരം തന്നെ മനസ്സിലേക്ക് വന്നിരുന്നുള്ളൂ. എൻ്റെ സംഘടന നേതൃത്വത്തിൽ ആരും തന്നെ പരാതി പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഞാൻ ചോദ്യം ചെയ്യാനാവാത്ത നേതൃത്വമായി മാറിയിരുന്നു.

അങ്ങനെയിരിക്കേണ്ടി പ്രായം പെൻഷൻ പദ്ധ്രേണ്ട സമയമാണെന്ന് അറിയിക്കുന്നത്. അതു കൊണ്ടു തന്നെ ഞാൻ ആവശ്യമായ ക്രമീകരണം ചെയ്തിരുന്നു. എനിക്ക് ഒരു കമ്പനി ഡയറക്ടർ ബോർഡിൽ നിയമനം ലഭിച്ചപ്പോൾ ഞാനനേപ്പിച്ചത് അവിടതെ സംഘടന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ എനിക്ക് എന്തെങ്കിലും സാധ്യതകളുണ്ടാ എന്നായിരുന്നു. പിന്നീട് എനിക്ക് മനസ്സിലായത് കമ്പനിയിലെ ജീവനക്കാരെ കമ്പനി നേരിട്ടാണ് നിയമിക്കുന്നതെന്നാണ്. സംഘടന പ്രവർത്തകനായിരുന്നതിനാലും വണ്ണം തൊഴിൽ നിയമനങ്ങളുശ്രദ്ധീയ തൊഴിലാളികളെ സംബന്ധിക്കുന്ന കമ്മറ്റിയുടെ ചെയർമാനായി എന്നെന്തെന്ന നിയമിക്കണമെന്ന എൻ്റെ ആവശ്യം കമ്പനി ഡയറക്ടർമാർ അംഗീകരിച്ചത്.

യാരാളം ഒഴിവുകൾ കമ്പനിയിൽ ഒഴിഞ്ഞു കിടക്കുകയാണെന്നും അവ കഴിവതും വേഗം നിക തേതണ്ടതുണ്ടെന്നും പറഞ്ഞത് കമ്പനിയിലെ സംഘടന നേതാക്കൾ തന്നെയാണ്. ശ്രേഷ്ഠം വന്ന ബോർഡ് അംഗങ്ങളുടെ യോഗത്തിൽ ഒഴിവുകൾ നികത്താൻ തീരുമാനപ്പെട്ടായി. കമ്പനി നഷ്ടത്തി ലാണെന്നും അതിനാൽ സ്ഥിരനിയമനു നടത്തുന്ന തിനു പകരം പുരാജോലിയെല്ലാം കരാറു കൊടു കാംമന നിർദ്ദേശത്തെ ബാക്കി ഞങ്ങളെല്ലാവരും എതിർത്തു. കമ്പനി നഷ്ടത്തിലാകുന്നതുകൊണ്ട് തൊഴിലാളി ദ്രോഹ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കരുതെന്ന എന്റെ അഭ്യർത്ഥന എല്ലാവരും കയ്യടിച്ചു സ്വീകരി ചെയ്തു.

കമ്പനിയിൽ ആളെ എടുക്കുന്നു എന്നി ഞെതതു മുതൽ സംഘടന നേതാക്കൾക്കും വളരെ ആവേശമായി. ജോലിക്ക് കയറ്റാവുന്ന ആളുകളുടെ എല്ലാവുമായി സംഘടന നേതാക്കൾ ബോർഡ് അംഗങ്ങളുമായി സംസാരിച്ചു. ബോർഡ് അംഗങ്ങൾ അതിനു മുമ്പു തന്നെ എത്രപേരെ ഓരോ ബോർഡ് അംഗങ്ങൾക്കും നിയമനം നടത്താം എന്നതിനെപ്പറ്റി ഏതാണ്ട് ഒരു സമവായ ത്തിലെത്തിയിരുന്നു.

അപ്പോഴാണ് പുതിയ ബഹാളവുമായി പ്രതിപക്ഷ സംഘടനകൾ വരുന്നത്. നിയമനം നടത്തുകയാണെങ്കിൽ പബ്ലിക് സർവിസ് കമ്മീഷനെ എൽപ്പിക്കണമെന്ന വാദവുമായി വരുന്നത്.

ബോർഡ് ദ്രോഗം കൂടി എന്നെന്നാണ് പ്രതിപക്ഷ സംഘടനയുമായി സംസാരിക്കാൻ എൽപ്പിച്ചത്. എൻകോലം സംഘടനാ പ്രവർത്തനവുമായി നടന്ന എനിക്ക് ഇതിന്റെ ഉള്ളൊള്ളികൾ ഉള്ളിക്കാവുന്ന തായിരുന്നതിനാൽ അവരുമായി ചർച്ചകൾ തീരുമാന മായി. വളരെ എളുപ്പത്തിൽ വഴങ്ങി തരാൻ എതിർ സംഘടനാ നേതാക്കൾ തയ്യാറായില്ലെങ്കിലും ഭരണ കക്ഷി തൊഴിലാളി സംഘടനക്കുവദിക്കുന്നതിന്റെ പകുതി നിയമനങ്ങൾ അനുവദിക്കാമെന്ന തീരുമാനത്തിലായി.

നിയമനങ്ങളുടെ നടപടിക്രമങ്ങളുമായി മുന്നോട്ട് പോകുമ്പോഴാണ് ആത്ര എളുപ്പത്തിൽ വീതിചെടുക്കാൻ ആവുന്നതല്ല നിയമനങ്ങളുടെ എല്ലം എന്നു എനിക്ക് മനസ്സിലായി. നിയമനം നടക്കുന്നു എന്നു കേട്ടതു മുതൽ സംസ്ഥാന നേതാക്കളും കേരള നേതാക്കളുമൊക്കെ അവരുടെ വേണ്ട പ്രോട്ടോടു ലിസ്റ്റുമായി എത്തിയിരുന്നു. ആരേയും മുഷ്ടിപ്പിക്കാൻ പറ്റാത്ത അവസ്ഥയിലായിരുന്നു താൻ.

പുതിയ ഉദ്യോഗാർത്ഥികളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനാവശ്യമായ ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കിയപ്പോൾ നാലും അഞ്ചും ഇരട്ടി നിയമനങ്ങൾ നടത്തിയാൽ പോലും പേണ്ടപ്പോടുവരെയെങ്കിലും സംതൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കില്ല എന്നു മനസ്സിലായി. അതുകൊണ്ട് തന്നെ കാര്യസാധ്യത്തിനായി വരുന്നവരോട് എത്ര തുക കൈമാറാൻ തയ്യാറാണെന്ന ചോദ്യമാണ്

പ്രധാനമായും അറിയാൻ ശ്രമിച്ചത്. അതിൽ തന്ന തങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെ ആവശ്യ കാർക്ക് മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്താനും തീരുമാനമായി. എത്ര തർക്കിച്ചിട്ടും കമ്മിറ്റിയുടെ ചെയർമാനായി സ്ഥാനം വഹിക്കുന്ന എന്നിക്ക് അതുവശ്യം കൊടുക്കാമെന്നേറ്റവർക്ക് പോലും നിയമനം നടത്താൻ പറ്റാത്ത അവസ്ഥയിലായി.

ഉദ്യോഗാർത്ഥികളോട് ചോദിക്കേണ്ട ചോദ്യ അഭ്യപ്പറ്റി അതു വിപുലമായ പഠനമൊന്നും നടത്തിയിരുന്നില്ല. മറ്റു പല പരീക്ഷാ പേപ്പർ പരിശോധിച്ചും ബോർഡിലെ അംഗങ്ങളുടെ പരിമിതമായ അറിവ് വച്ചുമൊക്കെ ഒരു വിധത്തിൽ പരീക്ഷ നടത്തി.

പലർക്കും നിയമനത്തെപ്പറ്റി ഉറപ്പു ലഭിക്കാതിരുന്നതിനാൽ പലവിധ സമർദ്ദങ്ങളും പരാതികളുമുണ്ടായി. പരാതിയെ ആദ്യമാദ്യം കാര്യമായി എടുത്തിരുന്നില്ല. പിന്നീടപ്പോഴോ ബോർഡിലെ അംഗങ്ങളുടെ പരാതി കൂടി കൂടി വന്നു. അവർ രഹസ്യമായി യോഗം ചേർന്ന് ഉദ്യോഗാർത്ഥകളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന കമ്മിറ്റിയുടെ ചെയർമാൻ എന്ന സ്ഥാനത്തുനിന്നും എന്ന നീക്കം ചെയ്തു. ഞാൻ ആവുംവിധമൊക്കെ എതിർത്തു നോക്കിയെങ്കിലും പിടിച്ചു നിൽക്കാനാവാത്തവിധം അവർ വളരെ കടുപ്പുത്തിലായിരുന്നു. പിന്നീട് ഓരോ ബോർഡ് അംഗത്തിനും നിയമിക്കാവുന്ന ഉദ്യോഗാർത്ഥിയുടെ എല്ലം പരഞ്ഞപ്പോൾ എന്നിക്ക് സഹിക്കാവുന്നതാ

യിരുന്നില്ല. ഞാൻ തറപ്പിച്ചു ബഹളം വച്ചു പറ ഞ്ഞു. എന്ന ചെയർമാൻ സ്ഥാനത്തുനിന്നും മാറ്റു കയും എനിക്കാവശ്യമായ നിയമനങ്ങൾ നടത്താന വസ്രം തരാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ നിങ്ങൾക്കാർക്കും എളുപ്പത്തിൽ സന്തക്കാര നിയമിക്കാൻ കഴിയുമെന്നു വച്ചാൽക്കേണ്ട എന്ന് ഞാൻ ഉറക്കെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

പുറത്തിരഞ്ഞിയ ഞാൻ നേരെ പോയി പ്രതിപക്ഷ സംഘനാ നേതാക്കളേയും പ്രതിപക്ഷരാഷ്ട്രീയ നേതാക്കളേയും കണ്ണു കാര്യങ്ങൾ ബോധിപ്പിച്ചു. കുളം കലക്കി തങ്ങൾക്കെന്തകിലും തരപ്പെടുമോ എന്നറിയാൻ അവരും ആവത്രു പ്രകോശാദങ്ങളുമായി എത്തി. ഒരുവിൽ നടത്തിയ പരീക്ഷയുടെ ഉത്തരങ്ങൾ കമ്പനി വെബ് സൈറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ തീരുമാനമായി. അപ്പോഴാണ് ചോദ്യങ്ങളിൽ പലതും കൃത്യമായ ഉത്തരമില്ലാത്ത ചോദ്യങ്ങളാണെന്ന അലസതയുടെ ബാക്കി പൊന്തി വന്നത്. തെറ്റായ ചോദ്യങ്ങൾക്കെല്ലാം മാർക്ക് നൽകുമെന്ന അറിയിപ്പുമുണ്ടായി.

നിയമനങ്ങളിൽ വളരെ താത്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്ന രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കൾ നടപടികൾ മാറി മറി ഞ്ഞതിനാൽ തങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയ താത്പര്യമനുസരിച്ച് ആളുകളെ കയറ്റാൻ ആവാത്തതിൽ നിരാഗയിലായിരുന്നു. അവർ പുതിയ വാദമുഖങ്ങളുമായി എത്തി. പുത്തൻ നുറ്റാണ്ടിൽ നിയനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ഭരണത്തിൽ സന്തക്കാര നിയമിക്കാൻ അനുവദി

കിലോമീറ്റർ അതിനാൽ നിയമനങ്ങൾ റദ്ദു ചെയ്യുക യാണെന്നും പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ നിയമന അങ്ങൾ കൈമാറുകയാണെന്ന തീരുമാനത്തിലുമായി. പരീക്ഷ എഴുതിയ ഉദ്യോഗാർത്ഥികൾ തങ്ങൾക്ക് അപേക്ഷയോടൊപ്പം നൽകിയ അപേക്ഷ ഹീ തിരിച്ചു നൽകണമെന്നും പരീക്ഷ നടത്തിയതിനാൽ ഇപ്രാവശ്യം ഈ പരീക്ഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കണമെന്ന ആവശ്യവുമുന്നയിച്ചു.

നിരാശ മരിച്ചു വച്ചു കൊണ്ട് നേതാക്കൾ തങ്ങളുടെ ജനങ്ങളോടുള്ള പ്രതിബന്ധത ഓർമ്മപ്പെ ടുത്തിക്കൊണ്ട് എന്തു വിലക്കാടുത്തും നിയമനം പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ വിടുകയാണെന്ന് പ്രവൃംഖിച്ചു.

000

പ്രതീക്ഷ നഷ്ടപ്പെട്ടവൻ

എൻ്റെ ജമദേശത്തിനടുത്താണ് എനിക്ക് കൂടുതൽ പരിക്കണ്ണമെന്ന് ആഗ്രഹം തോന്തിയ സ്ഥാപനം ഉണ്ടായിരുന്നത്. എൻ്റെ അയൽവാ സിയും അവിടെ പഠിച്ചിരുന്ന ഒരു ചേടനാണ് എന്ന അവിടെയൊക്കെ പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്ന എൻ്റെ ഡിഗ്രി പഠന കാലത്തു തന്ന എനിക്ക് ഉന്നത പഠനം എത്ര വിഷയത്തിൽ എടുക്കണമെന്നും തീരുമാനിച്ചുറപ്പിച്ചിരുന്നു.

എൻ്റെ ഡിഗ്രിയുടെ റിസൽട്ട് അറിയുന്ന തിനും മുമ്പ് തന്ന എന്നാണ് അധ്യമിഷൻ ആരംഭിക്കുകയെന്ന അനേകണ്ടത്തിലായിരുന്നു ഞാൻ. അതു കൊണ്ടുനന്ന എനിക്ക് കൂട്ടുസമയത്ത് തന്ന അപേക്ഷിക്കാനും കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കോളേജ് പഠന കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന എൻ്റെ സംഘടനാ പ്രവർത്തനം എൻ്റെ ഉന്നത വിദ്യാസ മേഖലയിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിൽ സന്തോഷമെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു തന്ന പ്രവേശനം ആകുന്നതിനു മുമ്പ് തന്ന അവിടെയുള്ള സംഘടനാ പ്രവർത്തകരുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു. അവരെല്ലാവരും എനിക്ക് അധ്യമിഷൻ കിട്ടുമെന്നതി

ലുള്ള ആത്മവിശ്വാസത്തിലായിരുന്നു. എൻ്റെ അധ്യമിഷൻ കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള അനേകം മെല്ലാം അവരോടൊത്തായിരുന്നു. അധ്യമിഷനുള്ള അറിയിപ്പ് ലഭിച്ചതിനുശേഷം ഞാൻ എന്തെന്നില്ലാത്ത ആത്മവിശ്വാസത്തിലായിരുന്നു.

സംഘടനാ മേഖലയിലുള്ളവരുമായുള്ള എൻ്റെ ചങ്ങാത്തം എനിക്ക് അധ്യമിഷനും സമയത്ത് നന്നായി ഉപകാരപ്പെട്ടു. എൻ്റെ മാർക്കറ്റുകൾ പരിശോധിക്കുകയോ എൻ്റെ അപേക്ഷയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രകാരമാണോ എൻ്റെ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ എന്നോ അവർ അനേകം ചുത്തുമില്ല. വിദ്യാർത്ഥി സംഘം എന്ന ആനന്ദിച്ച് അവരുടെ താവളത്തിലേക്ക് കൊണ്ടു പോയി. അന്നത്തെ അവരുടെ ചിലവ് വഹിക്കേണ്ടി വന്നത് എനിക്ക് ഭാരമായി അനുഭവപ്പെട്ടു എങ്കിലും ഞാൻ അസ്വാത്സ്യം നന്നാം പുറത്തു കാണിച്ചില്ല.

കൂടാണ്ട് തുടങ്ങി ഏറെ വൈകിയാണ് മറ്റു കുട്ടികളിൽ നിന്നും ഞാൻ തിരഞ്ഞെടുത്ത ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കോഴ്സിന് നിശ്ചിത ശതമാനം മാർക്ക് ആവശ്യമായിരുന്നു എന്നത് മനസ്സിലാക്കുന്നത്. എന്തു പറയണമെന്നോ എങ്ങനെ എൻ്റെ പഠനം പുർത്തിയാക്കുമെന്നോ എനിക്ക് അറിയില്ലായിരുന്നു. കോളേജിൽ നിന്നും ലഭിച്ച പ്രോഫെസ്ശൻസ് ഒന്നും വായിച്ചു നോക്കുവാനോ അതു പ്രകാരം പരഞ്ഞിരിക്കുന്ന ശതമാനം മാർക്ക് എനിക്കുണ്ടാണെന്ന് എന്ന് പരിശോധിക്കാനോ ഞാൻ പ്രോഫെസ്ശൻസ് വായിച്ചീട്ടി

ല്ലായിരുന്നു. എൻ്റെ അധ്യക്ഷൻ, സംഘടന എന്നോടു കാണിച്ച് വിശ്വാസത്തിന്റെ പേരിൽ ലഭിച്ച താണ്ടന് എനിക്ക് മനസ്സിലായി.

എൻ്റെ ആത്മവിശ്വാസ കുറവ് കണ്ടിട്ടാക്കണം വീടുകാർ എന്നോടു കാര്യം തിരക്കി. ഞാൻ പ്രത്യേകിച്ചാനും പറഞ്ഞില്ല. പകരം പറഞ്ഞത് മറ്റാനൊയിരുന്നു. ഞാൻ പട്ടം അവസാനിപ്പിക്കുകയാണ്. ഡിഗ്രി കഴിഞ്ഞതല്ലോ, ഒരു ജോലി കണ്ടു പിടിക്കണം. പക്ഷെ വീടുകാർ ഞാൻ പറഞ്ഞത് അംഗീകരിച്ചു കൊടുക്കാൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ല. അവർക്ക് എന്താണു കാര്യമെന്നറിയണം. ഇത്തരം ഉടടായി പ്ലുകൾ അവർക്കു മനസ്സിലാക്കുന്നതല്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടു തന്നെ മഹം അവലംബിക്കാൻ ഞാൻ പരമാവധി ശ്രമിച്ചു നോക്കി. എൻ്റെ മഹം അവരെ കൂടുതൽ അസ്വസ്ഥരാക്കി. എൻ്റെ ക്ഷമയും അവസാനിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ രൈവിയം വികി വികി കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചു.

കാര്യങ്ങളുടെ ഗുരുതരാവസ്ഥ അവർക്ക് മനസ്സിലായിരിക്കണം. അവർ ഞാനറിയാതെ എൻ്റെ അയൽവാസിയും സംഘടനാ നേതാവുമായ അമേഷിനോട് സംസാരിച്ചു. അമേഷ് ചിരിച്ചതേയുള്ളൂ. ഇതിലും എത്രയോ വലുത് താൻ കൈകാര്യം ചെയ്തിരിക്കുന്നു എന്ന മട്ടിലായിരുന്നു അമേഷ്. ഇക്കാര്യം വെളിപ്പേടുത്തണ്ട സമയം പറയാമെന്നും അതുവരെ ഇക്കാര്യം ആരുമായും സംസാ

രിക്രോണ്ടതില്ലായെന്നുമായിരുന്നു അമേഷിന്റെ നിലപാട്.

അധികം വൈകാതെ യുണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നിന്ന് അറിയിപ്പ് വന്നു. അവരുടെ പതിഗ്രാഫന യിൽ എനിക്ക് പഠനം തുടരുവാനായിട്ട് ആവശ്യമായ മാർക്ക് ഇല്ലായെന്നും അതിനാൽ പഠനം തുടരാൻ അർഹതയില്ലെന്നുമായിരുന്നു അറിയിപ്പിന്റെ ഉള്ളടക്കം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മറ്റാരാൾക്ക് അധ്യമിഷൻ സീറ്റ് നഷ്ടപ്പെടുത്തിനെപ്പറ്റി യുണിവേഴ്സിറ്റി കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നതുമായിരുന്നു അതിലെ വിശേഷങ്ങൾ. പതിവ് പോലെ അമേഷിനെ തന്നെ സമീപിച്ച് കാര്യങ്ങൾ വിശദമാക്കി. സംഘടനാ നേതാവ് എന്ന നിലയിൽ അമേഷിന്റെ നിലപാട് മറ്റാന്നായിരുന്നു. ഉപരി പഠനത്തിന് അധ്യമിഷൻ തന്നതിനാൽ തുടർന്നു പഠിക്കാനുള്ള അവകാശം എനിക്കുണ്ടെന്നും പുതിയൊരു അധ്യമിഷനെന്നു കാണൽ ഇനി സമയമില്ലാത്തതിനാൽ തുടർന്നു പഠിക്കേണ്ട ക്രമീകരണങ്ങളും അനുവാദവും തരേണ്ടതു ണ്ടെന്നും അമേഷ് തീർത്തതു പറഞ്ഞു. ഗവർണ്ണരായതും തെറ്റുന്ന എനിക്ക് തോന്നുന്നതുമായ കീഴ്വഴക്കങ്ങൾക്ക് യുണിവേഴ്�സിറ്റി അനുവാദം തരുമെന്ന പ്രതീക്ഷ എനിക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. അമേഷിനോട് മറിച്ചെന്തകിലും പറയാൻ എനിക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല.

യുണിവേഴ്സിറ്റിക്കും കോളേജ് അധിക്കും തർക്കും വിശദമായ മരുപടി കൊടുക്കുവാൻ തീരു

മാനിച്ചു. മറുപടി അമേഷ് തന്നെയാണ് തയ്യാറാക്കിയത്. കോളേജ് അധികൃതർ പരിഞ്ഞ അവസാന തീയതിയിലാണ് തൊൻ മറുപടി കൊടുത്തത്. അതോടൊപ്പം യുണിവേഴ്സിറ്റി അധികൃതർക്കും എൻ്റെ നിസ്സഹായവസ്ഥ വിവരിക്കുന്ന മറുപടികൾ കൈമാറി. പിന്നീട് എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അമേഷാണ് എനിക്ക് വേണ്ടി ചെയ്ത തന്നത്. അയാൾ ചോദിക്കുന്ന പണ്ടത്തിനായി അൽപ്പംപോലും മടി കാണിച്ചില്ലെങ്കിലും എനിക്ക് പ്രതീക്ഷ വളരെ കുറവായിരുന്നു. തെറ്റായ പ്രവണതയെ യുണിവേഴ്സിറ്റി അംഗീകരിക്കുമെന്നോ എനിക്ക് പഠനം തുടരാൻ അനുവദിക്കുമെന്നോ ഉള്ള പ്രതീക്ഷ എനിക്കില്ലായിരുന്നു. അത്തരം കാര്യങ്ങൾ വിശദമാക്കുവോൾ അമേഷ് പറയും. ഏതു യുണിവേഴ്സിറ്റിയായാലും മനുഷ്യത്വം എന്ന വാദഗതികളുടെ പേരിൽ ഇക്കാര്യം നടത്തി തരുമെന്നു അമേഷ് തീർത്തതു പറഞ്ഞു.

യുണിവേഴ്സിറ്റി കാണ്സിലിന്റെ മുന്പാകെ എൻ്റെ കാര്യം വന്നപോൾ തന്നെ അമേഷ് ഇക്കാര്യ വുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കാണ്സിൽ അംഗങ്ങളുമായി സംസാരിച്ചിരുന്നു. നമ്മുടെ സംഘടനയുടെ മുതിർന്ന നേതാവായിട്ടാണ് അമേഷ് എന്ന പരിചയപ്പെടുത്തിയത്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഇക്കാര്യം അനുഭാവപൂർവ്വം പരിശാഖിച്ചില്ലെങ്കിൽ സംഘടനയെ തന്നെ അതു ബാധിക്കുമെന്നും അമേഷ് അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി. അതുകൊണ്ടു തന്നെ സംഘടനയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവരെല്ലാം അന്നദേഹം

ഗികമായി കാര്യങ്ങൾ തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. കാണ്ണസിൽ മുമ്പാകെ എൻ്റെ പ്രവേശന വിഷയം വന്നപ്പോൾ സംഘടനയുടെ തന്നെയായുള്ള കാണ്ണസിൽ അംഗം കാര്യങ്ങൾ വിവർിക്കുകയും പ്രത്യേക സാഹചര്യം ആയി പരിഗണിച്ച് എന്നിക്ക് തുടർന്ന് പരിക്കാൻ അവസരം കൊടുക്കണമെന്നും വാദിച്ചു. കാര്യങ്ങൾ വിശദമായി പറിക്കേണ്ടതു ണ്ണെന്നും പിനിക് കാര്യങ്ങൾ തീരുമാനമാനിക്കാമെ നുമൊക്കെ ചില അംഗങ്ങൾ പറഞ്ഞു നോക്കിയെ കിലും നേതാവ് വിട്ടു കൊടുക്കാൻ തയ്യാറായിരുന്നി ല്ല. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ കാര്യം വരുമ്പോൾ കാണ്ണസിലിന് ഇരട്ടത്താപ്പാണെന്നും ഇക്കാര്യം നീട്ടി വകുന്നത് വിദ്യാർത്ഥികളോട് ചെയ്യുന്ന വലിയ അപരാധമായിരിക്കുമെന്നും വിശദീകരിച്ചു. അന്തപചാരികമായി തീരുമാനിച്ച കാര്യമായിരുന്ന തിനാൽ ഓരോരുത്തരായി അവരവരുടെ അനുകൂല മായ നിലപാട് വ്യക്തമാക്കി. പഠനം പാതിവഴിയിൽ ഉപേക്ഷിക്കാൻ പറയരുതെന്നും പ്രത്യേക സാഹചര്യം പരിഗണിച്ച് തുടർന്നു പറിക്കാൻ എന്ന അനുവദിക്കണമെന്ന ആവശ്യം അങ്ങനെ അംഗീകരിച്ചു.

അമേഷ് വിളിക്കുമ്പോൾ തീരെ പ്രതീക്ഷ നഷ്ടപ്പെട്ടവന്നപ്പോലെയാണ് ഞാൻ സംസാരിച്ചത്. എന്നെന്നും എൻ്റെ വീട്ടുകാരേയും അന്യരാജ്യിക്കുന്ന തായിരുന്നു അമേഷ് പറഞ്ഞ വാർത്തകൾ. അമേഷ് നേതാവിനോടൊപ്പം വരുമെന്ന് പറഞ്ഞ ദിവസം മുൻകൂട്ടി പറഞ്ഞുവച്ച പണത്തിന്റെ പൊതി തയ്യാറാക്കി വകുന്ന തിരക്കിലായിരുന്നു വീട്ടുകാർ.

പെട്ടിക്കെടക്കശ്രക്കിടയിലെ കാമ്പസ് ജീവിതങ്ങൾ

ഞങ്ങളുടെ കോളേജിൽ വളരെ പെട്ടു നാണ് മയക്കുമരുന്ന് പടർന്നു പിടിച്ചത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അക്രമസംഭവങ്ങളും അടിപിടിയുമൊക്കെ സാധാരണ സംഭവങ്ങളായിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ സംഘടനയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള തർക്കമൊന്ന് കൂപ്പിയേറും വടിവാളുമായിട്ടുള്ള അരങ്ങായി മാറിയത്. നീം്കു പരന്നു കിടക്കുന്ന കേളേജ് കാമ്പസ്സിൽ പെട്ടിവണ്ടി കച്ചവടക്കാർ വർദ്ധിക്കുന്നതായും മയക്കു മരുന്ന് വിൽപ്പനയെ സഹായിക്കുന്ന ലഭകമായി മാറുന്നു എന്നു പരാതി വന്നതും അങ്ങനെന്നയാണ്. ഞങ്ങളുടെ സംഘടനയായിരുന്നു ക്യാമ്പസ്സിലെ വലിയ സംഘടന എന്ന തുകാണ്ടു തന്നെ എവിടെ ആരെരാക്കേ എന്തു വിൽക്കണം എന്ന് തീരുമാനിക്കാനുള്ള അവകാശവും ഞങ്ങളുടെ സംഘടനാ നേതാക്കൾക്കായി. ഞങ്ങളുടെ സംഘടനാ നേതാക്കൾ പറയുന്നത് അപ്പാടെ ശത്രിയാണെന്ന് ഞങ്ങൾ സമ്മതിക്കുകയും ഞങ്ങൾ അവർക്കായി തൊണ്ട കീറി മുദ്രാവാക്യം വിളിക്കുകയും ചെയ്യുക പതിവായി.

ഞങ്ങൾ കോളേജിലേക്ക് വരുന്ന ദിവസം അവിടെ സമർമായിരുന്നു. എന്തിനാണ് സമർമ്മന് ആരും ചോദിച്ചതുമില്ല, ആരും പരിഞ്ഞതുമില്ല. സമർമ്മന്ത് ആവശ്യം വേണ്ട കാര്യമാണെന്നും കൂടി കാൻ വെള്ളം ലഭിക്കുന്നതും ശ്രസ്തികാൻ വായു ലഭിക്കുന്നതും ഉടുക്കാൻ തുണി ലഭിക്കുന്നതും താമസിക്കാൻ വീം ലഭിക്കുന്നതുമെല്ലാം സമർ ചെയ്തതുകൊണ്ടാണ് എന്ന മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നതിനാലാണ് ഞങ്ങൾ എന്തിനാണ് സമർ എന്ന ചോദ്യം ചോദിക്കാതിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ സമർമ്മന്ത് ഒരു ജനാധിപത്യ രാജ്യത്ത് ആവശ്യം വേണ്ട താണെന്നും സമർ എപ്പോഴും എന്തിനും ഏതിനും എന്നതായിരിക്കണം നമ്മുടെ മുദ്രാവാക്യം എന്ന നേതാക്കൾ പറഞ്ഞു തന്നപ്പോൾ ഞങ്ങൾ അതിനെ ചോദ്യം ചെയ്തില്ല. ചോദ്യം ചെയ്യേണ്ടത് അനാവശ്യ കാര്യമാണെന്നും ഞങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും വിശ്വസിച്ചു.

സമർ കഴിഞ്ഞ് മുദ്രാവാക്യം വിളിച്ച് ഞങ്ങൾ തൊണ്ട കീറി അവഗാതയിൽ നിൽക്കുന്നത് കണ്ണിട്ടാകണം നേതാക്കൾ അതിനു മുമ്പെ രസീത് കുറ്റി വഴിയും അല്ലാതെയും പിരിച്ചെടുത്ത് വച്ചിരിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് മാറ്റാനായി ഞങ്ങളെ വിളിക്കുന്നത്. മദ്യത്തിന്റെയും പുകയിലയുടേയും ഗന്ധമെന്നാണെന്നും മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നുള്ളുവെങ്കിലും പന്നീക് അതിൽ ചിലരാക്കെ മയക്ക് മരുന്നും കൈമാറുന്നവരാണെന്ന് താമസിയാതെ മനസ്സിലാക്കി. അത്തരമൊരവസരത്തിലാണ് എൻ്റെ നേര

ബീഡി ചുണ്ടി ഒരു പുക എടുക്കാൻ പറയുന്നതും. എനിക്ക് പുക വലിക്കുന്നവരെയോ അതിന്റെ മനമൊ ഇഷ്ടമല്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും അവർക്കിടയിൽ അസ്വാത്സ്യമായി മാറാനുള്ള മടി കാരണം താൻ മഹാ പാലിച്ചതെയുള്ളു.

സമരകോലാഹലങ്ങളും സംഘം ചേർന്നുള്ള സംഘടനാ ശക്തിയുമൊക്കെ എനിക്ക് പ്രത്യേക ആത്മവിശ്വാസം നൽകിയിരുന്നു. എന്തിനും ഏതിനും കൂടെ ആളുണ്ടന തോന്തൽ എനിക്ക് നൽകിയ ആത്മവിശ്വാസം ചെറുതായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ നേതാക്കൾ പറയുന്ന അപേഖ്യ സത്യങ്ങൾക്ക് മുമ്പിൽ പ്രത്യേകം മഹാ പാലിക്കാൻ താൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നു. അരോദാത്ത സംഘം ചേർന്നുള്ള മുദ്രാവാക്യങ്ങളും പാട പിരി വുകളും അതിനു ശേഷമുള്ള ആസ്വാദ്യമായ കൂടി ചേരലുമൊക്കെ എന്നിൽ മദ്യത്തോടും മയക്കുമരുന്നിനോടുള്ള വെരുപ്പ് ചെറുതായി ചെറുതായി കൊണ്ടിരുന്നു. മദ്യവും മയക്കു മരുന്നുമൊന്നുമില്ലാത്ത സമൂഹത്തെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാൻ പറ്റുന്നില്ല എന്ന് കൂടുതൽിലുള്ളവർ പറയുന്നോഴും താൻ മഹാ പാലിച്ചതെയുള്ളു.

വീട്ടിൽ നിന്ന് കോളേജിലേക്ക് പോവുകയാണെന്ന് പറഞ്ഞ് ഇരண്ടിയാലും പലപ്പോഴും ക്ലാസ്സിൽ കയറാൻ മനസ്സ് വന്നിരുന്നില്ല. കൂടും കൂടിയും സംഘം ചേർന്നും ആരോദാക്കിലും ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിക്കുകയോ ഭയപെടുത്തുകയോ

ചെയ്താൽ മാത്രമെ ഒരു ദിവസത്തിനു പൂർണ്ണത കിട്ടുന്നതായി തോന്തിയുള്ളൂ. ആയിടക്കാൻ എത്രാണ് ഒറ്റപ്പേട്വനെപ്പോലെ നിൽക്കുന്ന അവസ്ഥ യിൽ ഞങ്ങളുടെ സംഘത്തിലെ പ്രധാന മയക്ക് മരുന്നു വിൽപ്പന നടത്തുന്നവനും സംഘത്തിലെ ശക്തിയുമായ ഗണേഷ് അവിടേക്ക് വരുന്നത്. ഗണേഷ് ഞങ്ങളുടെ സംഘം ചേർന്നുള്ള സംഘട ത്തിനായുള്ള പ്രധാന ശക്തിയായി തുടരുന്നവായി രുന്നുവെക്കിലും എന്തു കൊണ്ടും താൻ അവനു മായി പ്രത്യേക അകലം പാലിച്ചിരുന്നു. മറ്റുള്ളവരാ കുട്ട തങ്ങളുടെ സമരത്തിലും ആളെ കൂട്ടുന്നതിലു മൊക്കെ ഗണേഷിന്റെ സാന്നിധ്യം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവ രായിരുന്നു.

ഞങ്ങളുടെ താവളത്തിലേക്ക് ഗണേഷ് വരുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ഒറ്റപ്പേട്വനെപ്പോലെ നിൽക്കുകയായിരുന്ന താൻ ഒഴിന്തു മാറാൻ പ്രത്യേകം ശ്രമിച്ചു. പല പരിധി വിട്ട റാഗിംങ്ങുകളിലും ഗണേഷിന്റെ പേര് ഉയർന്നു വരാറുള്ളതാണ്. അതു കൊണ്ടു തന്നെ ഒറ്റപ്പേട്ട അവസ്ഥയിൽ ഗണേഷിനെ കാണുന്നത് തന്നെ എന്നിൽ ഭ്യപ്പാടുള്ളവാക്കി. താൻ പോകാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് കണ്ട് ഗണേഷ് എന്നോട് ഇരിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. പലവിധ ത്തിലും ഭ്യപ്പാടോടെ ഒഴിന്തു മാറാൻ ശ്രമിച്ച കിലും ഗണേഷ് എത്രു തരത്തിൽ പ്രതികരിക്കുന്നു എന്ന ഭ്യപ്പാടോടെ താൻ ഗണേഷിന്റെ ആജന്തയെ അനുസരിച്ചു. ഒരു ബീഡി ആശ്വതു വലിച്ചിട്ട് എന്നേരെ നേരെ നീട്ടി. എങ്ങോട്ടുകൂടിലും ഓടി രക്ഷ

പെടണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു. എൻ്റെ കാലുകളിലെ ശക്തി ഒരു കർണ്വുത്തതിന്റെ മുന്പിൽ അക്കപ്പേട്ടു പോലെ മരവിച്ചു പോയിരുന്നു.

ഗണേഷ് എന്നോട് ബീഡി വലിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. സാധാരണ ബീഡിയല്ലെന്നും എന്ന കിലും അത്തരം ബീഡി പുകയുടെ ആസാദ്യത അറിയണമെന്നുമൊക്കെ എനിക്കുമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ ഗണേഷ് എൻ്റെ നേർക്ക് നീട്ടിയ ബീഡി വാങ്ങുവാനോ അതിന്റെ രൂചിയ്ക്കും ഇപ്പോൾ ആസാദിക്കാനോ ഉള്ള അവസ്ഥയിലായിരുന്നില്ല താന് പ്ലോൾ. ഗണേഷ് എന്ന തരപ്പിച്ച് നോക്കുകയും എന്നോട് ആജ്ഞാവുർവ്വം ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ദേഹത്തിന്റെ രൂപത്തിലാണ് എൻ്റെ കൈകൾ താനെ ബീഡിക്കു നേരെ കൈനിട്ടി. അതോരു തുടക്കമൊയ്യിരുന്നു.

വിദ്യാർത്ഥികളുടെ എല്ലം കൂടിയതുകൊണ്ട് പെട്ടിക്കടക്കൾ കൂടുതലായി വരുന്നതെന്ന വാദം വിശ്വസിക്കാതിരിക്കാൻ തുടങ്ങിക്കാവുമായി രൂനില്ല. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കാവശ്യമായതും മാർക്കറ്റിൽ ലഭ്യമാകുന്നതുമായ ഒരുമിക്ക സാധനങ്ങളും പെട്ടിക്കടക്കൾ വഴി ലഭ്യമാകുന്നതിനാൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അത് ഒരുംഗഹമായി മാറ്റി. ആയിടക്കാണ് ഗണേഷ് എൻ്റെ നേരെ കൈച്ചുണ്ടിയത്. എത്രാവേദനരണ്ടിയിൽ വന്നു പെട്ടിത്തിക്കുന്നതായി തോന്തി. മയക്ക് മരുന്ന് സമയത്ത് കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ കൂടെ നിൽക്കുന്നവരെ കടക്കു മാന്തി കീറുന്നത്

താൻ തന്ന നേരിട്ട് കണ്ടിട്ടുള്ളതാണ്. അൽപ്പം ഭയ പുംഗോക്ക് കൂടിയാണ് ഗണേഷ് പറഞ്ഞത് പ്രകാരം പെട്ടിക്കടയിലേക്ക് പോയതും ഗണേഷ് പറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ളത് ആവശ്യപ്പെട്ടതും. പെട്ടിക്കടക്കാനും ഒരുപക്ഷേ എന്ന പരിചയമില്ലാത്തതുകൊണ്ടായി തിക്കാം അയാൾ ഒന്നും മനസ്സിലാക്കാതെ കൈ മലർത്തി.

അൽപ്പം ജാള്യതയോടെയോണ് ഗണേഷിന് മുമ്പിൽ കാര്യങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചത്. മറുപടി എന്റെ മുവമടച്ചുള്ള അടിയായിരുന്നു. പിന്നീട് എന്താണ് സംഭവിച്ചതെന്ന് എനിക്കൊന്നും ഓർമ്മ യുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ കീറി പറി ഞ്ഞിരിക്കുന്നതായും എന്റെ ശരീരം നുറുങ്ങുന്ന തായും എനിക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടു. ആകെ അവശ്രദ്ധിയിലായ എന്ന അഭ്യൂപകർ വന്നാണു പോലും ആശുപത്രിയിലെത്തിച്ചത്.

കാര്യങ്ങളുടെ നിജസ്ഥിതി അറിയേണ്ടതു ണ്ണെന്നും വ്യക്തമായി കാര്യങ്ങൾ പറയേണ്ടതു ണ്ണെന്നും പറഞ്ഞപ്പോൾ എരെക്കുറെ എനിക്കരിയാ വുന്ന കാര്യങ്ങൾ അവരെ ബോധിപ്പിച്ചു. പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ എഴുതിക്കൊടുക്കണമെന്ന് പറഞ്ഞതിൽ നിന്നും കാര്യങ്ങൾ എന്റെ കൈവിട്ടു പോകുന്ന തായി എനിക്ക് മനസ്സിലായി. ഞാൻ എന്റെ നിസ ഹായത ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിച്ചില്ല. ദേഹം എന്റെ മനസ്സിനെ അപ്പോഴേക്കും കീഴ്പ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

കാര്യങ്ങളുടെ ഗതവും ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടാക്കണം വിഷയം കോളേജ് കമ്മിറ്റിയുടെ മുന്പാകെ വന്നത്. തെങ്ങളുടെ സംഘടന അതിനു മുമ്പ് തന്ന കോളേജ് കമ്മിറ്റി മുന്പാകെ എടുക്കേണ്ട നിലപാടു കൈപ്പറ്റി തീരുമാനിച്ചുറപ്പിച്ചാതായിരുന്നു. അത് പ്രകാരം സംഘടനയുടെ പ്രതിനിധി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ആവശ്യമായ മുട്ടുസൂചി മുതൽ ബിരിയാണി വരെ ലഭ്യമാക്കുന്ന പെട്ടിക്കടക്കൾ നിരോധിക്കുന്നതി നേതിരെയുള്ള നിലപാട്ടുത്തു. പെട്ടിക്കട നടത്തുന്ന പാപങ്ങളെ ഭ്രാഹ്മികരുതെന്നും അവ യെല്ലാം തുറന്ന് പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള അനുവാദം തുടർന്നും നൽകണമെന്ന നിലപാടാണ് സംഘടന സീകരിച്ചിരുന്നത്. മുൻ നിശ്ചയ പ്രകാരം പാവാഭേദ ഭ്രാഹ്മികരുതെന്ന വാദഗതി മുല്ലാവരും കൈ കൊട്ടി അംഗീകരിച്ചു. അപ്പോഴും ഗണേഷ് ആവശ്യമായ മയക്ക് മരുന്നുകളുടെ നേണ്ടാക്ക് പറഞ്ഞുള്ളിച്ച് പോലെ ഏതാനും പെട്ടിക്കടകളിൽ എത്തിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിലായിരുന്നു.

000

പാരവശ്യത്തിനൊരു ശമനം

ഞാൻ വാൺജ്യ-സാമ്പത്തിക മേഖലയിലെ പ്രധാന വ്യക്തിയാണ് എന്നതാണ് എനിക്ക് എന്നും തോന്തിയിട്ടുള്ളത്. എനിക്കില്ലോ എന്നു തോന്തുന പെട്ടുട്ടേഷൻ കിട്ടുവാനായിട്ടുള്ള പലവിധ നടപടികൾ എടുക്കുന്നതിന് മുൻകൈ എടുക്കുന്നുമുണ്ട്. താൻ മുൻകൈ എടുത്ത് സർക്കാരിൽ നിന്ന് എന്തെങ്കിലും പട്ടം കിട്ടുമോ എന്ന് ശ്രമിച്ച് പരാജയ പ്ലട്ടിൽക്കുന്നോണ് രാജാവിന്റെ ഹെലിക്കോപ്പറ കൊടുക്കാനുണ്ട് എന്ന് കേൾക്കുന്നത്. പാരവശ്യത്തിന്റെ മകുടോദാഹരണമായിട്ടാണ് ഞാനതിനെ കാണുന്നതും.

കോടി രൂപ വിലമതിക്കുന്ന ഏറ്റവും നൃത നവും ആധുനീക ടെക്നോളജിയെ വെല്ലുന്നതുമായ ഹെലിക്കോപ്പർ എനിക്കുണ്ട് എന്നതാണ് എടുത്ത് പറയുവാനുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ എന്തിനാണ് പഴയതും കുടുംബ സമേതം ഒരിട്ടേതെങ്കിൽ ധാര്യ പോകാൻ പറ്റാത്തതുമായ മറ്റാരു ഹെലിക്കോപ്പറ സ്വന്തമാക്കുന്നത് എന്ന് നിങ്ങൾ ചോദിക്കുമായിരിക്കാം. ഉത്തരം നിങ്ങൾ തന്നെ ഇടക്കിടക്ക് പറയുന്നത് തന്നെയാണ്. ഒരു പുത്തൻപണക്കാരൻ എന്ന്

നിങ്ങൾ ഇടക്കിടെ മന്ത്രിക്കുന്നത് ഞാൻ ഇടക്കിടെ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ട്. എൻ്റെ രക്തം ചുടാകുന്നു ണ്ണനും എൻ്റെ സമനില തെറ്റുമെന്നുമൊക്കെ നിങ്ങൾക്ക് നല്ലവയ്ക്കും അറിയാവുന്നതു കൊണ്ടാണ് എനിക്കുള്ള പോരായ്മക്കുള്ള ഒറ്റ വാക്കിൽ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞാതുകുന്നത് എനിക്ക് നന്നായിരിയാം.

ഞാൻ വിദേശത്തെക്ക് പോകുന്നത് കൗൺസിൽ കയറിയാണെന്നും അവിടെ എച്ചിൽ കഴുകിയും പാദസേവ ചെയ്തുകൊണ്ടുമാണ് ഞാൻ എൻ്റെ പടവുകൾ ഓന്നാന്നായി ചവിട്ടി കയറിയത് എന്നും നിങ്ങൾ തമ്മിൽ തമ്മിൽ പറയുന്നത് ഞാൻ അനുഭവിച്ചിരിയാറുണ്ട്. അത്തരം പാദസേവ ചെയ്തവനാണ് എന്നതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് മറ്റു ജോലി സ്ഥലങ്ങളിൽ ഒരോരുത്തർക്കും ലഭിക്കുന്നതെ കൂലിയും സാഹചര്യങ്ങളും നൽകാത്തത് എന്ന് നിങ്ങൾ പറയുന്നതും എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. ഇത്രയും കുറഞ്ഞ കൂലിക്കും കുറഞ്ഞ സാകര്യത്തിനും നിങ്ങൾ ജോലി ചെയ്യാൻ തയ്യാറാകുന്നതു കൊണ്ടു കൂടിയാണ് ഞാനിപ്പോൾ നിങ്ങൾ പറയുന്നത് പോലെ വാൺിജ്യ മേഖലയിലെ കിംഗ് ആയി മാറിയതും.

ഇടക്കിടയുള്ള എൻ്റെ നാട്ടിലേക്കുള്ള വരവ് നിങ്ങൾ കാത്തിരിക്കുകയാണ് എന്ന് എനിക്കരിയാം. ആരാധനാലയങ്ങൾക്കും പൊതു പരിപാടികൾക്കും എന്ന ക്ഷണിക്കുന്നതിന് നിങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന തയ്യാറുകുന്നതു കൊണ്ടു കൂടിയാണ്

നിങ്ങൾ എന്ന വാനോളം പുക്കശത്തുന്നത് എന്നും എനിക്കരിയാം. ഭക്തി പ്രധാനദിവസങ്ങളിൽ നമ്മുടെ ആരാധനാലയങ്ങളിൽ മാത്രമല്ലെല്ലാ ആളുകൾ കൂടുന്നത്. എൻ്റെ മട്ടപ്പാവിൻ്റെ കീഴിലെ പുത്രമേടയിലും ആളുകൾ കൂടുന്നത് എന്ന കാണുവാൻ എന്നതിലപ്പോറും ഞാൻ താഴേക്കിട്ടുന്ന പുത്രൻ നോട്ടുകൾ പെറുക്കിയെടുക്കാനായിട്ടാണ് ല്ലാ. അത് എൻ്റെയൊരു പ്രതികാരം കൂടിയാണ്.

എൻ്റെ കൂട്ടിക്കാലം മനോഹരമായിരുന്നില്ല. മനോഹരമായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാനോരിക്കലും പുറം രാജുരേതക്ക് പോവുകയോ അവിടെ വ്യാഖിജ്യ സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങുകയോ ചെയ്യുകയില്ലായിരുന്നു. ഞാൻ മട്ടപ്പാവിൽ നിന്ന് വലിച്ചെറിയുന്ന നോട്ടുകൾ പെറുക്കിയെടുക്കാൻ ആക്രാന്തം കാണിക്കുന്ന നിങ്ങളെ കാണുമ്പോൾ ഓർമ്മ വരുന്നത് ആഹാരത്തിനായി ആക്രാന്തം കാണിച്ചിരുന്ന എൻ്റെ കൂട്ടിക്കാലം തന്നെയാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്ന നിങ്ങളെ പരമാവധി കുന്നിട്ടുവിക്കുക എൻ്റെ ആനന്ദങ്ങളിൽ ഒന്നു തന്നെയാണ്.

കോടികൾ സന്ധാദ്യമുണ്ടായിട്ടോ നിങ്ങളെ പ്ലാറ്റൂള്ള സാധാരണ ജനങ്ങൾ എൻ്റെ മുന്പിൽ കുന്നിട്ടുകൊണ്ടോ, രാഷ്ട്രീയക്കാരും ഭരണ തലപ്പ് തത്തുള്ളവരും കാര്യസാധ്യത്തിനായി എൻ്റെ മുന്പിൽ കുന്നിട്ടുകൊണ്ടോ ഒന്നും എനിക്ക് മതിയാവുന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയക്കാരിൽ ഭൂതിപക്ഷത്തിന്റെയും ഭരണ തലത്തിൽ ഭൂതിപക്ഷത്തിന്റെയും പുർണ്ണ ചരിത്രവും

ഒളിച്ചോടവുമെല്ലാം തൊനുമായി താരതമ്യം ചെയ്യു സോൾ വ്യത്യസ്ഥമല്ല. അതുകൊണ്ടു കൂടിയാണ് ഇത്തരം പ്രേക്ഷാലങ്ങൾ എൻ്റെ മുന്പിൽ തല കൂനിട്ട് കാര്യസാധ്യത്തിനായി നിലകൊള്ളുന്നോഴും തൊൻ സംതൃപ്തതന്മല്ലാതെ പോവുന്നത്. അതു കൊണ്ടു കൂടിയാണ് രാജപ്രതാപത്തിന്റെ ഏഴുറ്റ മായി കരുതുന്ന ഹെലിക്കോപ്പറ്റർ സ്വന്തമാക്കാൻ തൊൻ ശ്രമിക്കുന്നതും.

തൊൻ ഹെലിക്കോപ്പറ്ററിനെപ്പറ്റി കേൾക്കുന്നത് പുതിയ പുതിയ യാത്രാ വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങി കൂടുന്ന തിരക്കിനിടയിലാണ്. അതുകൊണ്ടു തന്ന പഴയ രാജപ്രതാപത്തിന്റെ പ്രതിരുപമായി കാണുന്ന യാത്രക്ക് പറ്റീയ ഹെലിക്കോപ്പറ്റർ സ്വന്തമാക്കണമെന്ന ആഗ്രഹമുണ്ടിച്ചത്. രാജംവ് ജീവിച്ചിരിക്കേതെന്ന അതു സ്വന്തമാക്കാൻ എനിക്കാഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. അനോന്നും അത് തരപ്പെടുത്താൻ എനിക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. എത്ര തുക കൊടുത്തും ഹെലിക്കോപ്പറ്റർ വാങ്ങാൻ തയ്യാറാനെന്നിയിച്ചിട്ടും അദ്ദേഹം തയ്യാറാക്കാതിരുന്നത് എന്ന വല്ലാതെ സ്വാധീനിച്ചിരുന്നു. എൻ്റെ വിദേശത്തുള്ള കൊട്ടാര സമാനമായ വസതിയിലേക്ക് അദ്ദേഹത്തെ സന്ദർശനത്തിനായി ക്ഷണിച്ചപ്പോഴും അദ്ദേഹത്തെ എൻ്റെ ആഗ്രഹവും എന്തു വിലയും തരാൻ തയ്യാറാണെന്ന കാര്യവും അറിയിച്ചിരുന്നു. പകുഞ്ഞ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിലപാട് വ്യത്യസ്ഥമായിരുന്നു. അദ്ദേഹവും ഒരു പുത്തൻ പണക്കാരൻ എന്ന് എന്ന പിരപിരുത്ത് അപമാനിച്ചിരിക്കാം.

രാജാവിന്റെ മരണാനന്തരമാണ് പിന്നീട് എൻ്റെ പഴയ ഹൈക്കോർഡറുള്ള ആശ്രയം മുളപൊട്ടി പുറത്തു വന്നത്. ഞാനക്കാരും മരച്ചി വച്ചില്ല. ഏറ്റവും മുതിയ വിലയും ഹൈക്കോർഡർ മെയ്സ്റ്ററന്റിൽ ചെയ്യുന്നതിലുള്ള വൈഷമ്യങ്ങളും മൊക്കേ പറഞ്ഞ ബോധ്യപ്പെടുത്തി ഞാനത് സ്വന്തമാക്കുകയായിരുന്നു. വല്ലപ്പോഴുമൊക്കെ നാട്ടിലെക്ക് വരുന്നോൾ മട്ടപ്പാവിലിരുന്ന് ഹൈക്കോർഡറിനെ നോക്കിക്കാണുന്നോൾ എൻതെനില്ലാത്ത എൻ്റെ പാരവസ്യത്തിന് ഒരു ശമനം കിട്ടുമായിരുന്നു.

000

കേശവൻ്റെ കമ എൻ്റെ വിധിയും എസ്.കാച്ചപ്പിള്ളി

രാജാവിന്റെ മരണാനന്തരമാണ് പിന്നീട് പഴയ ഹെലിക്രോപ്പറ്ററിനോടുള്ള എൻ്റെ ആഗ്രഹം മുള പൊട്ടി പുറത്തു വന്നത്. ഞാനക്കാരും മരച്ചു വച്ചി ല്ല ഏറ്റവും മുതിയ വിലയും ഹെലിക്രോപ്പറ്റർ മെയ്ക്കുന്നൻസ് ചെയ്യുന്നതിലുള്ള വൈഷമ്യങ്ങളു മൊക്ക പരിഞ്ഞ ബോധ്യപ്പെടുത്തി ഞാനത് സ്വന്തമാ കുകയായിരുന്നു. വല്ലപ്പോഴുമൊക്ക നാട്ടിലെക്ക് വരുന്നോൾ മട്ടുപ്പാവിലിരുന്ന് ഹെലിക്രോപ്പറ്ററിനെ നോക്കിക്കാണുന്നോൾ എന്തെന്നില്ലാത്ത എൻ്റെ പാരവശ്യത്തിന് ഒരു ശമനം കിട്ടുമായിരുന്നു.

വിതരണം:
സംസ്കാര, കൊച്ചി-682509
Tel: 9446459784